

Міністерство освіти і науки України
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут управління та адміністрування
Факультет життєдіяльності, природокористування і туризму

Кафедра туризму

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання практичних робіт
та завдань для індивідуальної і самостійної роботи
з дисципліни

“Рекреаційні комплекси світу”

для студентів спеціальності 242 “Туризм”
денної форми навчання

Укладач: Алешугіна Н.О., к.е.н., доц.;

Чернігів 2016

Методичні вказівки до практичних та семінарських занять та завдання для індивідуальної і самостійної роботи з дисципліни “Рекреаційні комплекси світу” для студентів спеціальності 242 “Туризм” денної форми навчання / Укл.: Алешугіна Н.О. – Чернігів: ЧНТУ, 2016. – 49 с.

Розробник: к.е.н., доц. Алешугіна Н.О.

Рецензент:

Барановський М.О., зав. кафедрою географії Ніжинського державного університету ім. М.Гоголя

Затверджено на засіданні кафедри туризму протокол № 1 від 27 серпня 2016 року

ВСТУП

Методичні вказівки до виконання практичних робіт та завдань для індивідуальної і самостійної роботи з дисципліни “Рекреаційні комплекси світу” розроблено відповідно до навчальних планів спеціальності та програми навчальної дисципліни.

Головною *метою* викладання дисципліни є отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері теорії і методології географічних досліджень, туристичного ресурсознавства, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку туризму в регіонах та країнах світу.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

- теоретико-методологічні засади географії туризму;
- історію географічних досліджень туристичної діяльності;
- сучасні концепції та теорії географії туризму;
- теоретичні основи рекреаційного районування;
- теоретичні основи дослідження територіальних рекреаційних систем та рекреаційних комплексів;
- основні методи географічних досліджень, що застосовуються для вивчення туристичної діяльності;
- загальні закономірності та фактори, що впливають на розвиток туризму;
- особливості сучасних міжнародних туристичних потоків, фактори, що впливають на кількісні та якісні зміни їх показників;
- основи туристичного ресурсознавства та застосування регіонального підходу до географічної характеристики природних та антропогенних туристичних ресурсів;
- основні засади парадигми сталого розвитку туризму та шляхи його досягнення;
- просторовий розподіл туристичних ресурсів у світі;
- тенденції розвитку різних видів рекреаційної діяльності в світі;
- особливості розвитку рекреаційних комплексів туристичних регіонів світу;
- особливості та проблеми розвитку рекреаційного комплексу України та Чернігівської області.

Студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватися в географічному розташуванні рекреаційних ресурсів;
- характеризувати рекреаційні регіони світу;
- оцінювати рекреаційний потенціал певних територій;
- пояснювати зміни якісних і кількісних показників сучасних туристичних потоків;
- доводити необхідність раціонального використання рекреаційних ресурсів;
- давати характеристику рекреаційних комплексів світу, України, Чернігівської області;
- використовувати різноманітні методи географічних досліджень в туризмі.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМИ		Кількість годин для денної/заочної форм навчання			
		ВСЬОГО	у тому числі		
			ЛЕКЦІЇ	ПРАКТИЧНІ (СЕМІНАРИ)	СРС
МОДУЛЬ 1 ВСТУП ДО ГЕОГРАФІЇ ТУРИЗМУ					
Змістовний модуль 1 Теоретичні та методологічні основи географії туризму					
1	Географія туризму як наукова дисципліна	8	2	2	4
2	Методологія та методика географічних досліджень в туризмі	7	2	-	5
3	Теоретичні основи рекреаційного районування	8	2	2	4
4	Теоретичні основи дослідження рекреаційних комплексів	7	2	-	5
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 1		30	8	4	18
Змістовний модуль 2 Основні закономірності та фактори просторового розвитку туризму та їх прояв у розподілі туристичних потоків					
5	Загальні закономірності та фактори просторового розвитку туризму	10	2	2	6
6	Сучасні закономірності просторового розвитку туризму	9	2	-	7
7	Географія туристських потоків, доходів та витрат	11	2	2	7
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 2		30	6	4	20
МОДУЛЬ 2 ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОГО РЕСУРСОЗНАВСТВА					
Змістовний модуль 3 Теоретичні засади дослідження туристичного потенціалу					
8	Поняття про туристичний потенціал та його складові	8	2	-	6
9	Поняття про природні рекреаційні ресурси	10	4	-	6
10	Поняття про природно-антропогенні рекреаційні ресурси	8	2	-	6
11	Поняття про антропогенні рекреаційні ресурси	11	4	-	7
12	Оцінка забезпеченості території рекреаційними ресурсами	12	2	4	6
13	Поняття про рекреаційно-туристичну інфраструктуру.	11	2	2	7
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 3		60	16	6	38
Змістовний модуль 4 Сталий розвиток туризму					
14	Поняття про сталий розвиток туризму	14	2	-	12
15	Раціональне ресурсокористування	16	2	2	12
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 4		30	4	2	24
ВСЬОГО ЗА I СЕМЕСТРОМ		150	34	16	100
МОДУЛЬ 3 ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ					
Змістовний модуль 5 Туристичний потенціал світу					
16	Природні туристичні ресурси світу	9	2	-	7
17	Антропогенні туристичні ресурси світу	9	2	2	7
18	Розвиток туристичної індустрії світу в умовах глобалізації	12	2	-	8

РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 5		30	6	2	22
Змістовний модуль 6 Географія спеціальних видів туризму					
19	Географія рекреаційних видів туризму	10	2	2	8
20	Географія активних видів туризму	10	2	-	8
21	Географія культурно-пізнавального та подійного туризму	11	2	-	7
22	Географія ділового туризму	9	2	-	7
23	Географія релігійного туризму	11	2	2	7
24	Географія сільського та екологічного видів туризму	9	2	-	7
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 6		60	12	4	44
МОДУЛЬ 4 ХАРАКТЕРИСТИКА РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ СВІТУ					
Змістовний модуль 7 Характеристика рекреаційних комплексів туристичних регіонів світу					
25	Рекреаційні комплекси Європейського туристичного регіону	14	4	2	8
26	Рекреаційні комплекси АТР	14	4	2	8
27	Рекреаційні комплекси Американського туристичного регіону	12	4	-	8
28	Рекреаційні комплекси Африканського туристичного регіону	10	2	-	8
29	Рекреаційні комплекси Близькосхідного туристичного регіону	10	2	-	8
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 7		60	16	4	40
МОДУЛЬ 5 НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС					
Змістовний модуль 8 Характеристика рекреаційного комплексу України					
30	Туристична індустрія України	11	4	-	7
31	Характеристика туристичних районів України	11	2	2	7
32	Проблеми розвитку рекреаційного комплексу України	8	2	-	6
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 8		30	8	2	20
Змістовний модуль 9 Характеристика рекреаційного комплексу Чернігівської області					
33	Туристичні підприємства Чернігівської області	14	2	-	12
34	Туристичне районування Чернігівської області	16	2	2	12
РАЗОМ ЗА ЗМІСТОВНИМ МОДУЛЕМ 9		30	4	2	24
РАЗОМ ЗА II СЕМЕСТРОМ		210	46	14	150
ВСЬОГО		360	80	30	250

ПРАКТИЧНІ ТА СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

МОДУЛЬ I ВСТУП ДО ГЕОГРАФІЇ ТУРИЗМУ

Змістовний модуль 1 Теоретичні та методологічні основи географії туризму

Заняття 1

Тема. Географія туризму як наукова дисципліна. Методи географічних досліджень в туризмі

Питання для обговорення:

1. Географія туризму як наука.
2. Мета дослідження географії туризму
3. Історія розвитку географії туризму
4. Сучасні теорії та концепції географії туризму.
5. Методологічні підходи до географічних досліджень в туризмі.
6. Характеристика окремих методів збору географічної інформації
7. Метод класифікації.
8. Типологічний метод.
9. Картографічний метод та особливості його використання в географії туризму

Завдання:

1. За допомогою кіл Ейлера проілюструвати та пояснити різницю між поняттями:
“міграція” та “туризм”
“дозвілля” та “туризм”
“рекреація” та “туризм”
“відрядження” та “туризм”

2. Пояснити значення окремих завдань, що виконує географія туризму:

1. Проведення оцінки туристичних ресурсів, в тому числі, для окремих видів туризму, обґрунтування та здійснення пошуку засобів їх ефективного використання;2. Визначення передумов розвитку туризму на конкретних територіях;3. Аналіз впливу туризму на спосіб життя різних соціальних верств населення та його територіальних проявів;4. Вивчення впливу туризму як економічної діяльності на розвиток продуктивних сил, динаміку соціальних процесів;5. Дослідження екологічних аспектів функціонування туризму;6. Прогноз розвитку туризму;7. Вивчення територіальної диференціації попиту і пропозиції на туристичному ринку;8. Визначення місця і ролі національного туристичного ринку в глобальному та регіональному туристичному процесі

Рекомендована література:

[1, 2, 5, 11 – основна; 2, 7, 9, 10 - додаткова]

Заняття 2

Тема. Теоретичні основи рекреаційного районування та дослідження рекреаційних комплексів

Питання для обговорення:

1. Процес районоутворення та його етапи.
2. Сутність рекреаційно-туристичного районування, його завдання
3. Поняття про ієрархічні одиниці рекреаційного районування
4. Особливості і принципи районування в міжнародному туризмі
5. Схема рекреаційно-ресурсного районування України
6. Поняття про територіальну рекреаційну систему та її властивості
7. Поняття про туристичний комплекс та його структуру.
8. Типи територіальних туристичних комплексів
9. Етапи формування територіальних туристичних комплексів

Завдання:

1. На контурну карту нанести туристичні регіони та райони згідно районування, ЮН-ВТО (табл.1). Запам'ятати схему туристичного районування світу.

Таблиця 1

Склад туристичних регіонів та районів світу (за ЮНВТО)

<i>Європейський</i>	<i>Азійсько-Тихоокеанський</i>	<i>Африканський</i>	<i>Американський</i>	<i>Близькосхідний</i>
Північна Європа	Північно-Східна Азія	Північна Африка	Північна Америка	Бахрейн
Велика Британія	Гонконг	Алжир	Канада	Єгипет
Данія	Китай	Марокко	Мексика	Ємен
Ірландія	Макао	Судан	США	Ірак
Ісландія	Монголія	Туніс	Карибський басейн	Йорданія
Норвегія	Північна Корея	Африка на південь від Сахари	Ангілья	Катар
Фінляндія	Республіка Корея	Ангола	Антигуа і Барбуда	Кувейт
Швеція	Тайвань	Бенін	Аруба	Ліван
Західна Європа	Японія	Ботсвана	Багами	Лівія
Австрія	Південно-Східна Азія	Буркіна-Фасо	Барбадос	Об'єднані Арабські Емірати
Бельгія	Бруней	Бурунді	Бермуди	Оман
Ліхтенштейн	В'єтнам	Габон	Британські Віргінські Острови	Палестина
Люксембург	Індонезія	Гамбія	Віргінські Острови (США)	Саудівська Аравія
Монако	Камбоджа	Гана	Гаїті	Сирія
Нідерланди	Лаос	Гвінея	Гваделупа	
Німеччина	Малайзія	ДР Конго	Гренада	
Франція	М'янма	Джибуті	Домініка	
Швейцарія	Сінгапур	Ерїтрея	Домініканська Республіка	
Центральна і Східна Європа	Таїланд	Ефіопія	Кайманові Острови	
Азербайджан	Філіппіни	Замбія	Куба	
Білорусь	Океанія	Зімбабве	Кюрасао	
Болгарія	Австралія	Кабо Верде	Мартініка	
Вірменія	Вануату	Камерун	Монтсеррат	
Грузія	Гуам	Кенія	Пуерто Ріко	
Естонія	Кірібаті	Коморські Острови	Ст.-Вінсент і Гренад.	
Казахстан	Маріанські Острови	Конго	Сент-Кітс і Невіс	
Киргизстан	Маршалові Острови	Кот Д'Івуар	Сент-Люсія	
Латвія	Мікронезія	Лесото	Сент-Мартен	
Литва	Ніуе	Маврикій	Теркс і Кайкос	
Молдова	Нова Зеландія	Мавританія	Тринідад і Тобаго	
Польща	Нова Каледонія	Мадагаскар	Ямайка	
Росія	Острови Кука	Малаві	Центральна Америка	
Румунія	Палау	Мозамбік	Беліз	
Словацьчина	Папуа – Нова Гвінея	Намібія	Гватемала	
Таджикистан	Самоа	Нігер	Гондурас	
Туркменістан	Самоа (США)	Нігерія	Коста-Ріка	
Угорщина	Соломонові Острови	ПАР	Нікарагуа	
Узбекистан	Тонга	Реюньон	Панама	

Україна	Тувалу	Руанда	Сальвадор	
Чехія	Фіджі	Сан Томе і Прінсіпі	Південна Америка	
Південна Європа	Французька Полінезія	Свазіленд	Аргентина	
Албанія	Південна Азія	Сейшели	Болівія	
Андорра	Бангладеш	Сенегал	Бразилія	
Боснія-Герцеговина	Бутан	Сьєра Леоне	Венесуела	
Греція	Індія	Танзанія	Гвіана	
Ізраїль	Іран	Того	Еквадор	
Іспанія	Мальдіви	Уганда	Колумбія	
Італія	Непал	ЦАР	Парагвай	
Кіпр	Пакистан	Чад	Перу	
Македонія	Шрі-Ланка		Суринам	
Мальта			Уругвай	
Португалія			Французька Гвіана	
Сан Маріно			Чилі	
Сербія				
Сербія і Чорногорія				
Словенія				
Туреччина				
Хорватія				

2. На контурну карту України нанести схему туристичного районування України (табл.. 2). Запам'ятати схему.

Таблиця 2

Склад рекреаційно-туристичних районів України

Рекреаційно-туристичний район	Адміністративні області, що входять до його складу
Кримський	АР Крим
Причорноморський	Одеська, Миколаївська
Приазовський	Херсонська, Запорізька
Карпатський	Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька
Подільський	Тернопільська, Хмельницька, Вінницька
Поліський	Волинська, Рівненська, Житомирська
Столичний	Київська, Чернігівська, Черкаська
Наддніпрянсько-Слобожанський	Полтавська, Сумська, Харківська
Придніпровський	Дніпровська, Кропивницька
Донецький	Донецька, Луганська

3. За даними таблиці 3 створити картограму “Стадії життєвого циклу туристичних районів Франції”. Навести коротку характеристику даних районів.

Таблиця 3

Стадії життєвого циклу туристичних районів Франції

Регіон	Стадія життєвого циклу
Прованс-Альпи – Лазурний Берег	Зміцнення
Рона-Альпи	Зміцнення
Іль-де-Франс	Зміцнення
Аквітанія	Розвитку
Лангедок-Русильйон	Розвитку
Південь-Піреней	Залучення
Бретань	Розвитку
Долина Луари	Залучення
Ельзас	Залучення
Бургундія	Залучення

Рекомендована література:
[4, 6, 9 – основна; 12, 13 - додаткова]

Змістовний модуль 2 Сучасний розвиток світового туристичного простору

Заняття 3

Тема. Загальні закономірності та фактори просторового розвитку туризму. Характеристика світового туристичного простору

Питання для обговорення:

1. Закономірності розвитку туризму
2. Підходи до класифікації факторів розвитку туризму
3. Фактори розвитку рекреаційних комплексів
4. Фактори міжнародного туристичного поділу праці.
5. Класифікація країн світу за рівнем розвитку туризму
6. Туристичні типи країн. Типи туристичних ринків
7. Просторовий розподіл туристичних потоків
8. Просторовий розподіл туристичних інвестицій
9. Просторовий розподіл трудових ресурсів в туризмі

Завдання:

1. Навести приклади, які б ілюстрували загальні закономірності розвитку туризму:
 - взаємозв'язку із рівнем добробуту,
 - послідовного зростання потреб населення в рекреаційних послугах,
 - диверсифікації рекреаційних послуг,
 - сезонності коливань попиту,
 - комплексного розвитку і розміщення об'єктів рекреаційного господарства та інших супутніх галузей,
 - нерівномірності розвитку,
 - просторово-територіальної спеціалізації рекреаційного господарства,
 - територіальної концентрації рекреаційного господарства,
 - залежності територіальної структури рекреаційного господарства від системи розселення,
 - територіальної диференціації рекреаційних потреб,
2. Навести приклади країн, які найкраще ілюструють дію окремих факторів розвитку туризму. Заповнити таблицю 4.

Таблиця 4

Фактори розвитку туризму

Фактор впливу	Позитивна дія (наявність)		Негативна дія (відсутність)	
	Країна (туристична дестинація)	Пояснення	Країна	Пояснення
НТР та наслідки її впливу				
Географічне положення				
Рівень урбанізації				
Рівень міграційних обмежень				
Рівень толерантності до представників інших релігій				
Рівень добробуту населення				

3. На контурну карту світу нанести основні групи країн за рівнем розвитку туризму та основні типи за рівнем розвитку ринку туристичних послуг

Країни за рівнем розвитку туризму

Центр

1 група – США

2 група – Канада, Великобританія, Іспанія, Франція, Італія, Швейцарія, Австрія, Німеччина, малі країни Європи, Японія

Напівпериферія

Мексика, Панама, країни Карибського басейну окрім Куби, Гаїті та Домініканської Республіки, Аргентина, Єгипет, Туніс, ОАЕ, Ірландія, Ісландія, Данія, Скандинавські країни, Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Португалія, Греція, Туреччина, Ізраїль, Мальта, Кіпр, Китай, Південна Корея, Таїланд, Малайзія, Австралія, Нова Зеландія, Фіджі

Периферія

1 група – «просунута» *Периферія* – Гренада, Сальвадор, Гондурас, Домініканська Республіка, Домініка, Коста-Ріка, Тринідад і Тобаго, Венесуела, Бразилія, Уругвай, Колумбія, Еквадор, Перу, Болівія, Парагвай, Чилі, ПАР, Ботсвана, Сейшельські о-ви, Марокко, Маврикій, Кенія, Намібія, Кувейт, Йорданія, Іран, Індія, Філіппіни, Індонезія, Румунія, Словаччина, Болгарія, Хорватія, колишні республіки СРСР

2 група – *глибока Периферія* – інші.

Основні типи країн за рівнем розвитку ринку туристичних послуг

А. Високоінтенсивні:

а) країни високого рівня економічного розвитку з переважанням міжнародного туризму *імпортного* спрямування, що є постачальниками туристів (США, Японія, Німеччина, Велика Британія, Нідерланди, Скандинавські країни, Ісландія);

б) країни високого рівня економічного розвитку з переважанням міжнародного туризму *експортного* спрямування, що переважно приймають туристів (Франція, Канада, Італія, Австрія, Швейцарія, малі держави Європи, Ізраїль, ПАР, Австралія, Нова Зеландія);

Б. Стабілізовані:

а) країни середнього рівня економічного розвитку з переважанням міжнародного туризму *експортного* спрямування, які переважно приймають туристів (Іспанія, Португалія, Кіпр, Мальта, Греція, Туреччина, Ірландія);

б) нові індустріальні країни, орієнтовані на розвиток іноземного туризму *експортного* спрямування (Мексика, Аргентина, Чилі, Бразилія, Уругвай, Південна Корея, Тайвань, Гонконг, Таїланд, Малайзія);

в) країн перехідного типу економіки з розвинутою ринковою структурою, де переважає міжнародний туризм *експортного* спрямування і які переважно приймають туристів (Польща, Угорщина, Чехія, Хорватія, Словаччина, Словенія, Прибалтійські країни);

В. Реформовані:

а) країни перехідного типу, що формують ринкові структури, де переважає міжнародний туризм *експортного* спрямування, які переважно приймають туристів (наприклад, Болгарія, Румунія);

б) країни перехідного типу, що формують ринкові структури і де переважає міжнародний туризм *імпортного* спрямування, які переважно постачають туристів (Росія, Україна, Казахстан, Закавказькі країни);

в) країни централізовано керованої економіки з елементами ринкової та централізованої планової економіки, які орієнтовані на активізацію участі в міжнародному туризмі за рахунок нарощування *експорту* туристичних послуг (Китай, Куба);

Г. Акумуляючі:

а) країни, що розвиваються з середніми можливостями економічного розвитку, орієнтованими на посилення участі в міжнародному туризмі за рахунок нарощування *експорту* послуг (Індія, Шрі-Ланка, країни Центральної Америки, Єгипет, Туніс, Марокко);

б) країни, що розвиваються, з домінуванням іноземного туризму, які приймають туристів і де туризм є однією з провідних галузей економіки (Танзанія, країни Карибського басейну, острівні країни Індійського океану);

в) країни-експортери нафти, орієнтовані на посилення участі в міжнародному туризмі за рахунок нарощування експорту послуг (ОАЕ, Кувейт, Ірак, Іран, Алжир, Лівія, Венесуела);

г.) країни-експортери нафти, які імпортують туристичні послуги (Саудівська Аравія, Ємен, Оман)

д) найменш розвинені країни, які практично не приймають участі в міжнародному туризмі, а експорт послуг пов'язаний з дією іноземного капіталу (країни Південно-Східної Азії, окрім НІК, більшість країн Центральної Африки).

Рекомендована література:

[5, 9 – основна]

Заняття 4

Тема. Географія туристських потоків, доходів та витрат

МКР №1

Завдання:

1. За даними таблиці 5 зобразити графіки динаміки турпотоків за туристичними регіонами світу. Зробити висновки.

Таблиця 5

Потужність міжнародних туристичних потоків, млн. осіб

	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Європейський	261,5	304,5	386,6	453,2	489,4	607,7
Північна Європа	28,7	36,4	44,8	59,9	62,8	75,9
Західна Європа	108,6	112,2	139,7	141,7	154,4	180,0
Центральна і Східна Європа	33,9	57,9	69,6	95,3	98,9	126,6
Південна Європа	90,3	98,0	132,6	156,4	173,3	225,2
Азійсько-Тихоокеанський	55,9	82,1	110,4	154,0	205,5	279,2
Північно-Східна Азія	26,4	41,3	58,3	85,9	111,5	142,1
Південно-Східна Азія	21,2	28,5	36,3	49,0	70,5	104,6
Океанія	5,2	8,1	9,6	10,9	11,4	14,2
Південна Азія	3,2	4,2	6,1	8,2	12,1	18,3
Близькосхідний	9,6	12,7	22,4	33,7	54,7	53,3
Африканський	14,8	18,7	26,2	34,8	50,4	53,5
Північна Африка	8,4	7,3	10,2	13,9	19,7	18,0
На південь від Сахари	6,4	11,5	16,0	20,9	30,7	35,4
Американський	92,8	108,9	128,2	133,3	150,2	192,6
Північна Америка	71,8	80,5	91,5	89,9	99,5	127,6
Карибський басейн	11,4	14,0	17,1	18,8	19,5	23,9
Центральна Америка	1,9	2,6	4,3	6,3	7,9	10,3
Південна Америка	7,7	11,7	15,3	18,3	23,2	30,8

2. За даними таблиці 5 обрахувати частку туристичних регіонів у туристичних відвідуваннях за 1990 та 2015 роки. Як змінилися ці показники за 25 років? Спробуйте пояснити такі зміни.
3. За даними таблиці 5 та 6 визначити інтенсивність туристичних потоків за туристичними регіонами та районами світу (за 2015 р.). Зробити висновки.

Кількість населення за туристичними регіонами та районами світу, млн. осіб

	2015
Європейський	903,853
Північна Європа	92,899
Західна Європа	190,115
Центральна і Східна Європа	382,625
Південна Європа	238,214
Азійсько-Тихоокеанський	3951,988
Північно-Східна Азія	1556,27
Південно-Східна Азія	595,612
Океанія	37,913
Південна Азія	1762,193
Близькосхідний	193,913
Африканський	958,626
Північна Африка	113,585
На південь від Сахари	845,041
Американський	947,6
Північна Америка	464,99
Карибський басейн	41,631
Центральна Америка	42,977
Південна Америка	398,002

Рекомендована література:
[5, 9 – основна]

МОДУЛЬ II ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОГО РЕСУРСОЗНАВСТВА

Змістовний модуль 3 Теоретичні засади дослідження туристичного потенціалу

Заняття 5

Тема. Поняття про туристичний потенціал та його складові

Питання для обговорення:

1. Визначення туристичного потенціалу
2. Поняття про туристичні ресурси
3. Підходи до класифікації туристичних ресурсів
4. Сутнісна класифікація туристичних ресурсів
5. Рельєф як туристичний ресурс та умова розвитку туризму
6. Клімат як туристичний ресурс та умова розвитку туризму
7. Гідромережа як туристичний ресурс та умова розвитку туризму
8. Гідромінеральні ресурси як туристичний ресурс
9. Біотичні ресурси як туристичний ресурс та умова розвитку туризму
10. Поняття про об'єкти природно-заповідного фонду України та їх рекреаційне використання
11. Природні та біосферні заповідники та їх використання в рекреації
12. НПП та РЛП як рекреаційні природоохоронні об'єкти
13. Інші об'єкти ПЗФ та їх використання в рекреації
14. Штучні форми рельєфу
15. Штучні водойми
16. Штучні біотичні ресурси

Завдання:

1. Замалюйте розгорнуту схему структури туристичного потенціалу

2. Наведіть приклади видів туризму, для яких природні об'єкти, властивості та явища виступали б ресурсами або умовами їх розвитку. Заповніть таблицю 7.

Таблиця 7

Природні об'єкти та явища як умови та ресурси розвитку туризму

Об'єкт або явище	Туристичний ресурс	Умова розвитку туризму
Гори		
Температура повітря		
Швидкість вітру		
Річка		
Ліс		

3. Користуючись матеріалами лекції, замалюйте схему класифікації архітектурних туристичних ресурсів.

Рекомендована література:
[10 – основна]

Заняття 6

Тема. Оцінка забезпеченості території рекреаційно-туристичними ресурсами

Питання для обговорення:

1. Археологічні туристичні ресурси
2. Архітектурні туристичні ресурси
3. Біосоціальні туристичні ресурси
4. Подійні туристичні ресурси
5. Етнографічні туристичні ресурси
6. Проблеми проведення оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів та її значення
7. Концепції та види оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів
8. Підходи до оцінювання рекреаційно-туристичних ресурсів, процедура оцінювання
9. Особливості оцінки окремих видів рекреаційно-туристичних ресурсів

Завдання:

Порівняти забезпеченість окремих європейських країн річковими рекреаційно-туристичними ресурсами (таблиця 8).

Таблиця 8

Річки окремих країн Європи

Країна	Площа країни, тис.км ²	Річки	Довжина річки у межах країни, км	Загальна довжина річки, км
Швейцарія	41,3	Рейн	375	1233
		Аре	295	295
		Рона	264	812
		Рьойс	164	164
		Лінт/Лімат	73	73
		Зане	126	126
		Тур	134,6	134,6
		Інн	104	517
		Тічіно	91	248

продовження таблиці 8

		Емме	80	80
		Ду	74	453
		Бірс	73	73
Данія	43,1	Гудено	176	176
		Сторо	104	104
		Варде	100	100
		Віда	99	99
		Скєрн-О	94	94
		Суса	83	83
		Оденсе-О	60	60
		Конгео	50	50
		Угорщина	93,0	Тиса
Дунай	417			2960
Задьва	160			160
Раба	160			250
Іпель	145			233
Драва	143			720
Зала	139			139
Кьорьош	138			580
Шайо	123			229
Шио	121			121
Горнад	118			286

Порядок виконання роботи:

1. Визначити категорію річок. Малою вважається річка, загальна довжина якої 10-100 км, середньою – 100-500, великою – понад 500 км.
2. За зразком таблиці 9 обрахувати ширину акваторії річки і ширину актуальної смуги річки (рекреаційної території). Заповнити таблицю.

Ширина акваторії річки впливає на можливості розвитку водно-спортивного туризму, (використання акваторії для яхтингу, катання на катерах і маломірних човнах, дайвінгу), ширина актуальних смуг впливає на організацію купально-пляжної рекреації (використання пляжів і акваторій).

Таблиця 9

Зразок заповнення таблиці оцінки гідроресурсів

Найменування водойми*	Категорія**	Довжина, км	Площа акваторії, км ² .	Площа актуальної смуги, км ²	Загальна площа рекреаційних територій, км ²
1	2	3	4	5	6
р. Швидка	М	<i>A</i>	<i>A*0,05</i>	<i>A*0,1</i>	$\Sigma 4+5$
р. Сніжна	С	<i>B</i>	<i>B*0,1</i>	<i>B*0,3</i>	$\Sigma 4+5$
р. Дніпро	В	<i>C</i>	<i>C*0,5</i>	<i>C*0,5</i>	$\Sigma 4+5$
					<i>Сума</i>

Примітка: * Мала, середня, велика річка позначаються буквами М, С, В.

3. Визначити частку площі гідрологічних ресурсів у загальній площі країни (таблиця 8).
4. Дати оцінку та порівняти забезпеченість гідрологічними ресурсами країн Європи (таблиця 10).

Бальна оцінка частки гідрологічних ресурсів в загальній площі території.

Кількість балів	О _{г.р.} , %
1 бал	1,0- 5,0
2 бали	5,1 - 10,0
3 бали	10,1- 15,0
4 бали	15,1-20,0
5 балів	понад 20 %

Рекомендована література:
[10 - основна]

Заняття 7**Тема. Поняття про рекреаційно-туристичну інфраструктуру****Питання для обговорення:**

1. Склад туристичної інфраструктури
2. Заклади розміщення та критерії оцінки забезпеченості ними території
3. Заклади харчування
4. Транспорт
5. Туристичні підприємства
6. Дозвіллєві заклади

Завдання:

1. Замалювати схему “Сектори туристичної індустрії”
2. Оцінити забезпеченість регіонів України елементами транспортної інфраструктури.

Хід роботи.

1. На основі даних таблиці 11 обрахувати коефіцієнт Енгеля за формулою:

$$K_E = \frac{D_{\text{прив}}}{\sqrt{T \cdot N}}, \text{ де}$$

$D_{\text{прив}}$ – приведена довжина усіх доріг (км) = Протяжність доріг із твердим покриттям (км)*0,15+протяжність залізниць (км);

T – загальна територія регіону (тис.км²)

N – кількість населення регіону (тис. осіб)

2. На основі отриманих результатів виділити райони найкраще забезпечені транспортною інфраструктурою, середньо- та мало забезпечені. Чим вищий коефіцієнт Енгеля, тим краще регіон забезпечений транспортною інфраструктурою.
3. Побудувати картограму “Забезпеченість транспортною інфраструктурою регіонів України”

Таблиця 11

Протяжність доріг України

Регіон	Довжина залізниць загального користування, км	Довжина автошляхів з твердим покриттям, км	Регіон	Довжина залізниць загального користування, км	Довжина автошляхів з твердим покриттям, км
Україна	21619	165000	Львівська	1261	8200
АРК	629	6200	Миколаївська	711	4800

Вінницька	1074	8900	Одеська	1044	8000
Волинська	597	5700	Полтавська	852	8800
Дніпровська	1560	9200	Рівненська	575	5000
Донецька	1584	8000	Сумська	725	6500
Житомирська	1017	8300	Тернопільська	564	5000
Закарпатська	604	3300	Харківська	1514	9300
Запорізька	990	6800	Херсонська	452	4900
Ів.- Франківська	494	4200	Хмельницька	738	7100
Київська	798	8500	Черкаська	588	5900
Кропивницька	892	6200	Чернівецька	413	2900
Луганська	1092	5700	Чернігівська	851	7200

Рекомендована література:
[5, 8-12 – основна, 6, 11 - додаткова]

Змістовний модуль 4 Сталий розвиток туризму

Заняття 8

Тема. Рациональне ресурсокористування
Питання для обговорення:

МКР №2

Завдання:

Визначити необхідну площу пляжних ресурсів для різної кількості рекреантів

Теоретичні відомості

Площі рекреаційних територій призначаються згідно ДБН 360-92.

Розміри територій річкових та озерних пляжів, які розміщуються в місцях короткочасного відпочинку, потрібно приймати з розрахунку 5 м² на одного рекреанта. Довжина берегової смуги річкових та озерних пляжів на одного відвідувача повинна становити не менше 0,25 м на одного відвідувача.

На прилеглих до пляжів територіях необхідно створювати припляжну та акваторіальну зони. Для орієнтовних розрахунків площа території вказаних зон повинна становити: для припляжної території – 15 м², акваторії (для купання) – 5 м².

Площа розмірів територій різного функціонального призначення в припляжній, пляжній та акваторіальній зонах треба визначати, враховуючи показники, наведені в таблиці 12.

Таблиця 12

Співвідношення площ різного функціонального призначення на припляжних, пляжних та акваторіальних територіях

Зона	Сектор	Площа сектора, % загальної площі зони
Акваторіальна	Купання	75-90
	Дитячий	3-5
	Спортивний	5-10
	Рибальство	3-5
Пляжна	Солярію	40-60
	Обслуговування і пішохідних комунікацій	8-13
	Дитячий	5-7
	Спортивний	8-10

	Відпочинок на озелених майданчиках	20-40
Припляжна	Адміністративно-господарський	1-2
	Рятувально-медичний	19-27
	Обслуговування і пішохідних комунікацій	7-12
	Спортивний	7-12
	Відпочинок на озелених майданчиках	50-70

Порядок виконання роботи

1. Обрати число рекреантів, згідно варіантів, поданих в таблиці 13.

Таблиця 13

Варіанти завдань для виконання практичної роботи

Варіант	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Кількість рекреантів	10	12	14	15	13	17	16	9	18	11	20	19	21	22	25
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2. Визначити площу пляжу за формулою:

$$П_{\text{пляжу}} = K_{\text{рекреантів}} * 5$$

3. Визначити необхідну довжину берегової смуги:

$$Д_{\text{смуги}} = K_{\text{рекреантів}} * 0,25$$

4. Визначити площу функціональних секторів пляжної, припляжної території та акваторії. Заповнити таблицю 14:

Таблиця 14

Результати обрахунку необхідної площі пляжної території

Кількість рекреантів	Площа пляжу			Площа припляжної території			Площа акваторії		
	Зона	Площа сектора, % загальної площі зони	Прийнята площа, м ²	Зона	Площа сектора, % загальної площі зони	Прийнята площа, м ²	Зона	Площа сектора, % загальної площі зони	Прийнята площа, м ²
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Солярію			Адміністративно-господарський			Купання		
	Обслуговування і пішохідних комунікацій			Рятувально-медичний			Дитячий		
	Дитячий			Обслуговування і пішохідних комунікацій			Спортивний		
	Спортивний			Спортивний			Рибальство		
	Відпочинок на озелених майданчиках			Відпочинок на озелених майданчиках					
	Загальна площа пляжу			Загальна площа припляжної території			Загальна площа акваторії		

Рекомендована література:

[5, 8-11 – основна, 7-10 - додаткова]

МОДУЛЬ III ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ

Змістовний модуль 5 Туристичний потенціал світу Заняття 9

Тема. Туристичні ресурси світу

Питання для обговорення:

1. Клімат як основний ресурс та умова розвитку туризму в світі.
2. Теплі моря. Основні озера та річки, які використовуються з метою розвитку туризму.
3. Гідромінеральні ресурси та їх поширення.
4. Ландшафти Землі. Країни, що відрізняються значним ландшафтним різноманіттям.
5. Опис рельєфу Землі та ареалів, найбільш придатних для розвитку туризму
6. Туристична характеристика основних природних зон світу.
7. Природно-антропогенні туристичні ресурси. Найбільш відомі природно-антропогенні туристичні ресурси світу.
8. Географічна оцінка археологічних туристичних ресурсів. Туристична привабливість найбільш відомих археологічних пам'яток світу.
9. Архітектурні туристичні ресурси та їх географічна характеристика. Список все-світньої спадщини ЮНЕСКО.
10. Найвідоміші музеї світу. Розважальні заклади як туристична атракція. Найбільш відомі розважальні заклади світу.
11. Подійні та біосоціальні ресурси та їх поширення.
12. Етнографічні ресурси та їх поширення. Традиції та ремесла.

Завдання:

1. За даними таблиці 15 розрахувати середньомісячної температури повітря для вказаних курортів. Вказати країну, море/океан (якщо знаходиться на узбережжі). Заповнити таблицю 16. Місяці комфортних температур для кожного курорту позначити зеленим кольором. На основі таблиці 17 зробити висновки, на яких курортах і у які місяці спостерігається комфортна температура.
2. За даними таблиці 18 побудувати картограму, що характеризує найбільші висоти країн Європи.

Д о в і д к а : В залежності від висоти, на якій вони знаходяться, різні форми рельєфу поділяються на:

- Низовини – до 200 м.
- Височини – до 500 м.
- Гори, нагір'я, плоскогір'я – вище 500 м.
- Низькі – до 1000 м.
- Середні – 1000-2000 м.
- Високі – вище 2000 м.

Обрахувати різницю максимальних та мінімальних висот, результати позначити на картограмі. На картограмі вказати найвищі точки країн, де вони перевищують 3000 м.

Таблиця 15

Температури на окремих курортах світу в літні місяці

№	Місто	Квітень				Травень					Червень				Липень					Серпень					Вересень			
		34	34	35	34	36	35	34	37	34	30	35	36	36	36	36	38	37	35	36	36	34	33	35	33	34	32	
1	Акапулько	34	34	35	34	36	35	34	37	34	30	35	36	36	36	36	38	37	35	36	36	34	33	35	33	34	32	
2	Ангалья	19	19	19	23	24	20	23	27	26	26	28	31	35	37	30	30	30	31	31	33	41	32	31	30	32	28	
3	Баден-Баден	14	21	15	20	11	19	20	19	21	31	21	23	22	23	23	34	22	27	25	20	19	24	27	19	25	23	
4	Варна	13	14	14	16	17	19	19	22	19	28	28	22	24	27	27	28	32	31	32	31	27	26	26	26	23	15	
5	Генуя	24	17	13	19	24	20	20	21	21	24	26	24	25	25	24	27	29	26	27	27	24	26	25	24	25	23	
6	Гоа	32	32	33	33	33	32	33	32	34	32	26	28	32	24	24	27	28	28	28	29	29	25	29	29	30	30	
7	Дубай	27	36	38	34	39	35	34	41	44	40	37	44	42	45	38	41	46	39	42	46	42	39	39	41	38	37	
8	Канкун	30	29	29	30	31	31	28	30	31	30	31	31	32	32	32	33	33	32	32	33	32	32	31	32	31	31	
9	Лімассол	22	21	22	22	23	23	23	25	26	26	28	27	33	29	31	29	29	30	30	31	36	32	29	29	29	29	
10	Малага	24	29	24	28	23	25	20	23	24	32	30	31	34	25	26	34	29	34	26	30	29	31	34	29	27	23	
11	Монако	18	17	15	19	20	19	19	19	20	24	26	24	25	24	23	26	25	25	27	25	26	25	25	24	25	23	
12	Ніцца	19	17	16	19	21	19	19	19	21	24	26	24	24	24	24	26	25	26	28	25	32	26	26	24	26	24	
13	Пагтайя	31	31	32	33	32	33	33	33	33	32	31	32	32	31	31	29	31	31	31	32	31	29	31	31	31	32	
14	Родос	19	18	18	21	22	19	21	25	23	26	28	26	30	31	27	28	29	28	31	31	33	32	29	29	28	23	
15	Ріміні	16	16	15	19	16	20	19	23	19	25	23	23	24	24	27	28	26	26	32	26	26	27	25	22	24	23	
16	Сан-Ремо	22	18	12	19	22	20	20	19	21	26	26	26	24	25	24	28	26	24	27	28	26	25	26	24	24	24	
17	Тенеріфе	19	20	20	21	24	21	19	18	18	22	22	22	21	23	21	23	22	22	23	23	23	26	26	26	23	23	
18	Хургада	33	30	36	32	39	30	33	34	38	32	35	34	43	40	43	34	39	42	37	40	39	39	36	35	33	39	
19	Шарм-ель-Шейх	32	29	39	32	36	30	37	33	41	33	36	36	42	42	42	36	37	43	37	39	39	39	36	35	34	39	
20	Юрмала	10	13	19	18	11	15	23	29	18	22	18	14	20	26	23	24	29	27	22	20	19	18	21	20	19	16	

Таблиця 16

Середньомісячна температура повітря на курортах світу

№	Місто	Країна	Море (океан)	Середньомісячна температура повітря					
				квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень

Таблиця 17

Співвідношення значень параметрів метеоелементів та суб'єктивних відчуттів комфортності (по В.Русанову)

Суб'єктивні відчуття	Температура повітря, °С	Вологість повітря, %	Швидкість вітру, м/с
Холодно дискомфортно	Нижче 15	Вище 80	Більше 7
Прохолодно субкомфортно	15-20	60-80	До 5-7
Комфортно	20-25	30-60	До 1-4
Субкомфортно спекотно	26-30	60-80	До 5-7
Дискомфортно суха спека	Вище 30	30-60	Менше 4
Дискомфортно волога спека	Вище 30	Вище 80	Менше 7

Таблиця 18

Характеристики рельєфу окремих країн Європи

Держава	Найвища точка		Найнижча точка	
	Назва або локалізація	Висота над рівнем моря, м	Локалізація	Висота над рівнем моря
Австрія	г.Гросглокнер	3797	берег озера Нойзидлер-Зее	115
Албанія	хр.Корабі	2764	узбережжя Адріатичного моря	0
Андорра	пік Кома-Педроса	2946	берег р. Рунер	840
Бельгія	г. Ботранж	694	узбережжя Північного моря	0
Болгарія	г.Мусала	2925	узбережжя Чорного моря	0
Великобританія	г.Бен-Невіс	1343	Фенланд	-4
Греція	г.Олімп	2911	узбережжя Середземного моря	0
Данія	г. Ідінг-Сковхой	173	схід півострова Ютландія	-12
Ірландія	г. Карантуїл	1041	узбережжя Атлантичного океану	0
Ісландія	влк. Хваннадальсхнукюр	2119	узбережжя Атлантичного океану	0

Іспанія	г.Муласен (материкова частина)	3478	узбережжя Атлантичного океану	0
Італія	г.Монблан	4807	узбережжя Середземного моря	0
Кіпр	г.Олімбос	1951	узбережжя Середземного моря	0
Ліхтенштейн	г. Граушпіц	2599	Ругеллер-Ріт	430
Люксембург	г. Бургплац	559	берег р.Мозель	133
Македонія	г. Кораб	2764	берег р.Вардар	50
Мальта	г. Сидживі	253	узбережжя Середземного моря	0
Монако	г. Ажель	140	узбережжя Середземного моря	0
Нідерланди	г. Ваалсерберг	322	Зюйдпласпольдер	-7
Німеччина	г. Цугшпітце	2963	Нойендорф-Саксенбанде	-3,5
Норвегія	г. Галдхопінген	2469	узбережжя Норвезького моря	0
Польща	г. Риси	2499	поблизу Рачки-Ельблонські	-2
Португалія	Г.Ештрела	1991	узбережжя Атлантичного океану	0
Румунія	г. Молдовяну	2544	узбережжя Чорного моря	0
Сан-Маріно	г. Тітано	738	берег р.Ауза	55
Сербія	г. Джяравиця	2656		
Словаччина	г. Герлаховські-Штіт	2655	берег р.Бодрог	94
Словенія	г. Триглав	2863	узбережжя Адріатичного моря	0
Угорщина	г. Кекеш	1015	берег р.Тиса	78
Фінляндія	г. Халті	1328	узбережжя Балтійського моря	0
Франція	г. Монблан	4807	район дельти р.Рона	-2
Хорватія	г. Троглав	1913	узбережжя Адріатичного моря	0
Чорногорія	г. Боботов-Кук	2522	узбережжя Адріатичного моря	0
Чехія	г. Снежжа	1602	берег р.Лаба	115
Швейцарія	пік Дюфур	4634	берег оз Маджоре	195
Швеція	г. Кебнекайсе	2111	берег оз. Хаммарсьйон	-2,4

3. За даними таблиці 19 визначити рейтинг країн, які мають найбільше пам'яток усевітньої спадщини, що увійшли до списку ЮНЕСКО. За даними таблиці визначити групи країн з найбільшою, великою, середньою, малою та найменшою кількістю пам'яток усевітньої спадщини, що увійшли до списку ЮНЕСКО. Створити картограму, на якій різним кольором зобразити ці групи країн. За даними таблиці обраху-

вати кількість пам'яток усевітньої спадщини, що увійшли до списку ЮНЕСКО за кожним туристичним районом та регіоном. Намалювати кругову діаграму, на якій зобразити частку кожного туристичного регіону в загальній кількості пам'яток.

Таблиця 19

Кількість пам'яток усевітньої спадщини, що увійшли до списку ЮНЕСКО за країнами

Європейський		Азійсько-Тихоокеанський		Африканський		Американський		Близькосхідний	
Північна Європа		Північно-Східна Азія		Північна Африка		Північна Америка		Бахрейн	2
Велика Британія	28	Китай	47	Алжир	7	Канада	17	Єгипет	7
Данія	6	Монголія	3	Марокко	9	Мексика	32	Ємен	4
Ірландія	2	Північна Корея	2	Судан	2	США	22	Ірак	4
Ісландія	2	Республіка Корея	11	Туніс	8	Карибський басейн		Йорданія	4
Норвегія	7	Японія	18	Африка на південь від Сахари		Барбадос	1	Катар	1
Фінляндія	7	Південно-Східна Азія		Бенін	1	Гаїті	1	Ліван	5
Швеція	15	В'єтнам	8	Ботсвана	2	Домініка	1	Лівія	5
Західна Європа		Індонезія	8	Буркіна-Фасо	1	Домініканська Республіка	1	Об'єднані Арабські Емірати	1
Австрія	9	Камбоджа	2	Гана	2	Куба	9	Оман	4
Бельгія	11	Лаос	2	Гвінея	1	Сент-Кітс і Невіс	1	Палестина	2
Люксембург	1	Малайзія	4	ДР Конго	5	Сент-Люсія	1	Саудівська Аравія	3
Нідерланди	10	М'янма	1	Ефіопія	9	Центральна Америка		Сирія	6
Німеччина	39	Таїланд	5	Замбія	1	Беліз	1		
Франція	39	Філіппіни	6	Зімбабве	5	Гватемала	3		
Швейцарія	11	Океанія		Кабо Верде	1	Гондурас	2		
Центральна і Східна Європа		Австралія	19	Камерун	2	Коста-Ріка	4		
Азербайджан	2	Вануату	1	Кенія	6	Нікарагуа	2		
Білорусь	4	Кірібаті	1	Конго	1	Панама	5		
Болгарія	9	Маршалові Острови	1	Кот-Д'Івуар	4	Сальвадор	1		
Вірменія	3	Нова Зеландія	3	Лесото	1	Південна Америка			
Грузія	3	Палау	1	Маврикій	2	Аргентина	9		
Естонія	2	Папуа – Нова Гвінея	1	Мавританія	2	Болівія	7		
Казахстан	4	Соломонові Острови	1	Мадагаскар	3	Бразилія	19		
Киргизстан	2	Фіджі	1	Малаві	2	Венесуела	3		
Латвія	2	Південна Азія		Мозамбік	1	Еквадор	5		
Литва	4	Бангладеш	3	Намібія	2	Колумбія	8		
Молдова	1			Нігер	3	Парагвай	1		
Польща	14	Індія	32	Нігерія	2	Перу	12		
Росія	26	Іран	17	ПАР	8	Сурінам	2		
Румунія	7			Сейшели	2	Уругвай	1		
Словаччина	7	Непал	4	Сенегал	7	Чілі	6		
Таджикистан	2	Пакистан	6	Танзанія	7				
Туркменістан	3	Шрі-Ланка	8	Того	1				
Угорщина	8			Уганда	3				
Узбекистан	4			ЦАР	2				
Україна	7			Чад	1				
Чехія	12								
Південна Європа									
Албанія	2								
Андорра	1								
Боснія-Герцеговина	2								
Греція	17								
Ізраїль	8								
Іспанія	44								
Італія	50								
Кіпр	3								
Македонія	1								

Мальта	3								
Португалія	15								
Сан Маріно	1								
Сербія	4								
Сербія і Чорногорія	2								
Словенія	3								
Туреччина	13								
Хорватія	7								

Рекомендована література:

[1, 6, 7 – основна, 1 - додаткова]

Змістовний модуль 6 Географія спеціальних видів туризму**Заняття 10****Тема. Географія рекреаційних видів туризму****Питання для обговорення:**

1. Основні приморські курортні райони світу
2. Особливості просторового розподілу туристичних потоків у пляжно-відпочинковому туризмі
3. Особливості розвитку пляжного туризму в туристичних регіонах світу
4. Характерні риси круїзного туризму
5. Основні круїзні території світу
6. Річкові круїзи
7. Особливості лікувально-оздоровчого туризму
8. Види лікувально-оздоровчих курортів та їх поширення
9. Розвиток оздоровчо-лікувального туризму в туристичних регіонах світу

Завдання:

На контурну карту нанести основні круїзні території світу:

Аляскінсько-Канадську – порти узбережжя Тихого океану від м. Анкорідж до м. Сіетл
Схід Північноамериканського узбережжя - порти узбережжя Атлантичного океану від м. Щарлотаун до м. Нью-Йорк

Мексиканську Рів'єру – від Сан-Франциско (США) до Акапулько

Карибську – понад 40 портів на островах Карибського моря

Гавайську – порти Гавайських островів

Південно-Тихоокеанську – порти Австралії: Дарвін, Перт, Сідней, Мельбурн, Хобарт; порти Н.Зеландії та Океанії

Південно-Американську – Гуаякіль (Еквадор), Кальяо (Перу), Вальпараїсо, Пуерто-Монт, Пунта-Аренас (Чилі), Ушуая, Буенос-Айрес (Аргентина), Монтевідео (Уругвай), Сан-Паулу, Ріо-де-Жанейро (Бразилія), Сальвадор, Ресифі, Белен (Бразилія)

Антарктичну (порти західного узбережжя Антарктиди)

Північноєвропейську: Скандинавія - Норвезькі фіорди: порт Лонгйір (Шпіцберген), узбережжя Норвезького моря від м. Хаммерфест до м.Ставангер (Норвегія); Балтія – порти Санкт-Петербург, Гельсінкі, Таллінн, Мальме, Стокгольм, Осло, Гамбург, Амстердам, Копенгаген.

Середземноморську – понад 40 портів Середземного та Чорного морів;

Західно-Африканську – порти Фуншал (Мадейра), Лас-Пальмас (Канарські о-ви), Дакар, Фрітаун (Сьєрра-Леоне), Монровія (Ліберія).

Африкано-Індійську – Момбаса(Кенія), Занзібар (Танзанія), Порт-Луї (Маврикій), Мумбай, Мадрас (Індія), Коломбо (Шрі-Ланка), Мале (Мальдіви)

Далекосхідну - понад 45 портів узбережжя Японського, Філіппінського, Південно-Китайського, Яванського морів.

Рекомендована література:

[3, 5-7, 9, 16 - основна]

Заняття 11
Тема. Географія релігійного туризму

МКР № 3

Завдання:

Нанести на контурну карту основні макрорегіони поширення релігій у світі та основні релігійні центри світу.

Рекомендована література:

[3, 5, 8, 11, 12 - основна]

МОДУЛЬ IV
ХАРАКТЕРИСТИКА РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ СВІТУ

Змістовний модуль 7 Характеристика рекреаційних комплексів туристичних регіонів світу

Заняття 12

Тема. Рекреаційні комплекси Європейського туристичного регіону

Питання для обговорення

1. Фактори європейського лідерства на туристичному ринку світу.
2. Індустрія гостинності Європи: особливості, тенденції розвитку.
3. Характеристика європейської транспортної системи.
4. Ведучі європейські туроператори. Структура продаж ведучих європейських туроператорів.
5. Управління розвитком туризму в Європі.
6. Розвиток різних видів туризму в туристичних районах та країнах Європи.

Завдання

1. Нанести на контурну карту межі рекреаційних районів Європейського регіону, найбільші курорти, курортні місцевості та центри. Доповнити наведений рис. 1 умовними позначеннями.

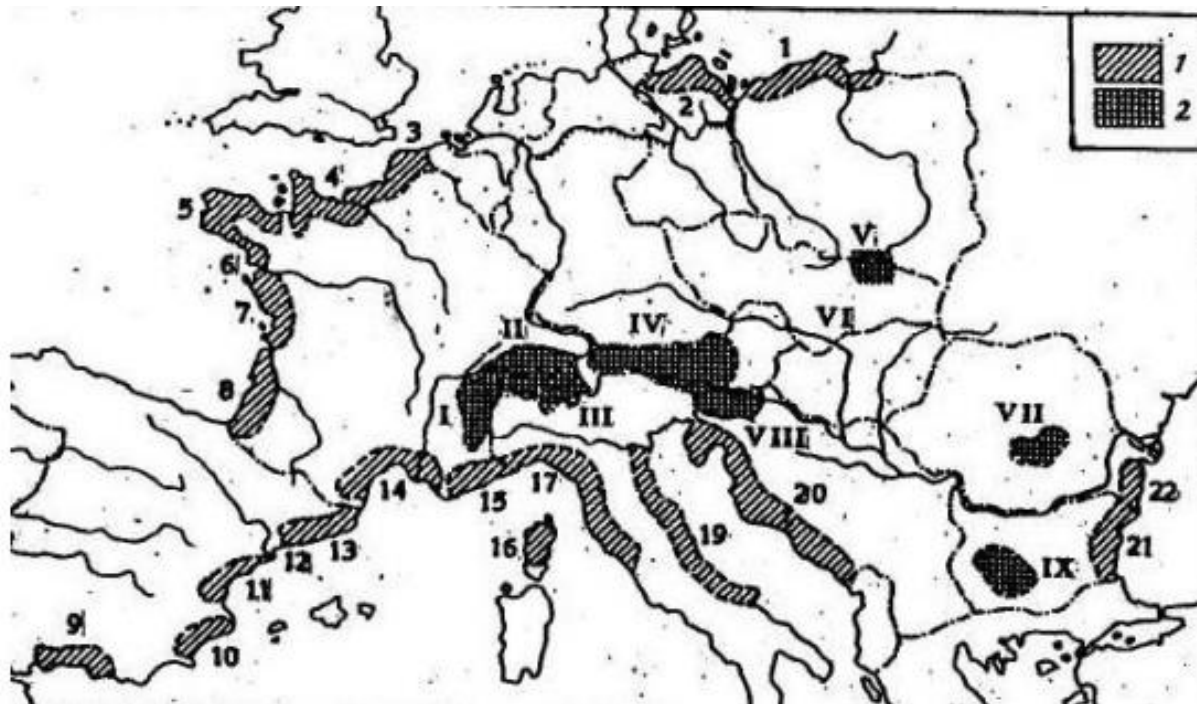
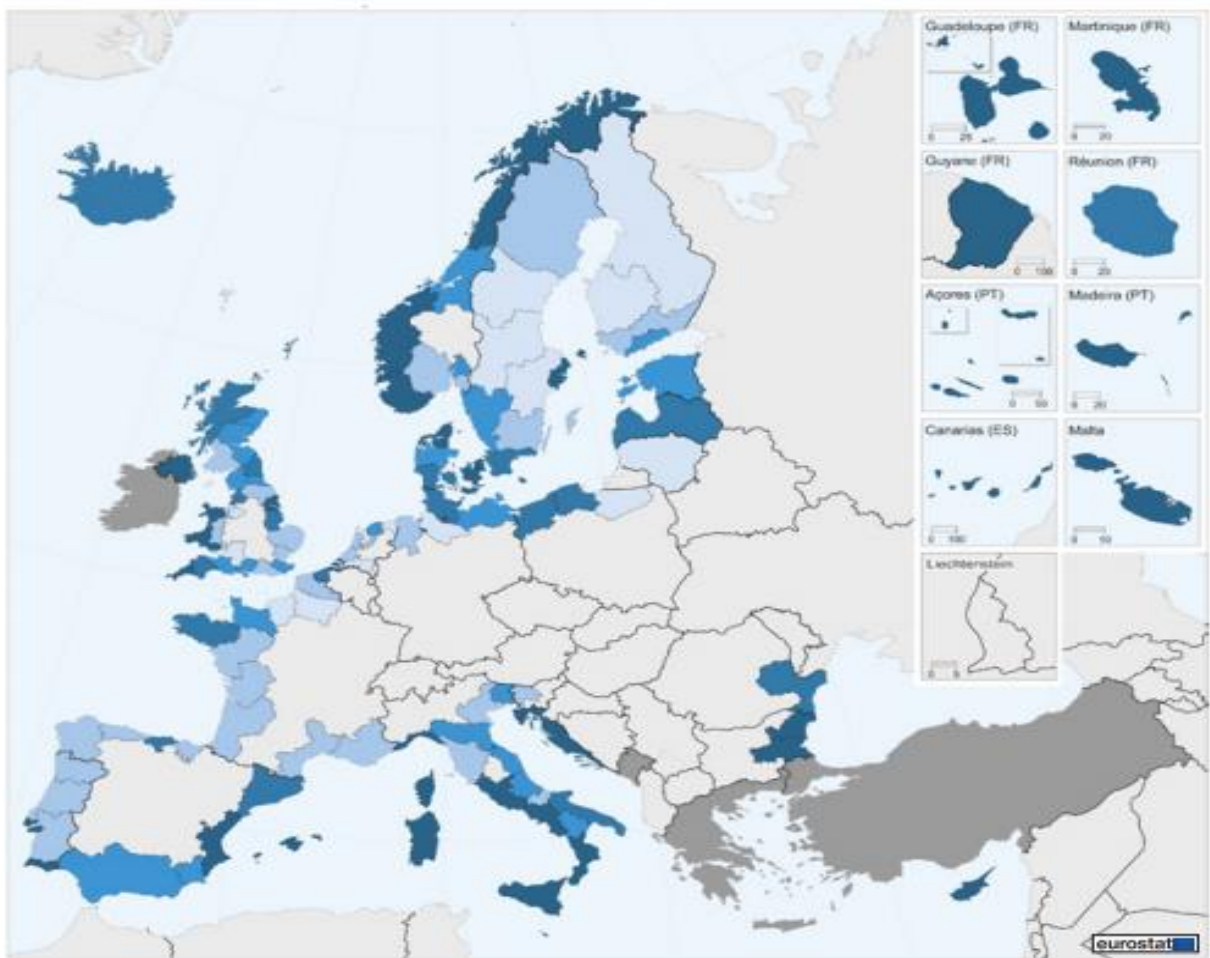

Рис. 1 Найбільші рекреаційні системи Європи

2. Скласти комплексну характеристику рекреаційного району:

а) Альпійського; б) Середземноморського; в) Причорноморського; г) Північноєвропейського. Нанести на контурну карту кожного району рекреаційні центри.

3. За малюнком 2 визначити регіони Європи, які орієнтуються на використання приморських рекреаційних ресурсів

% від загальної кількості ночей, проведених резидентами та нерезидентами в регіональних засобах розміщення

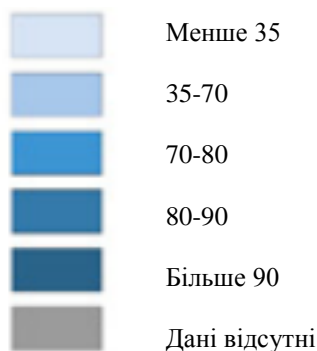

Рис.2 Ночі, проведені туристами в закладах розміщення, розташованих на узбережжі

4. За малюнком 3 визначити регіони Європи, найбільш забезпечені місцями в готелях. Пояснити такий стан.

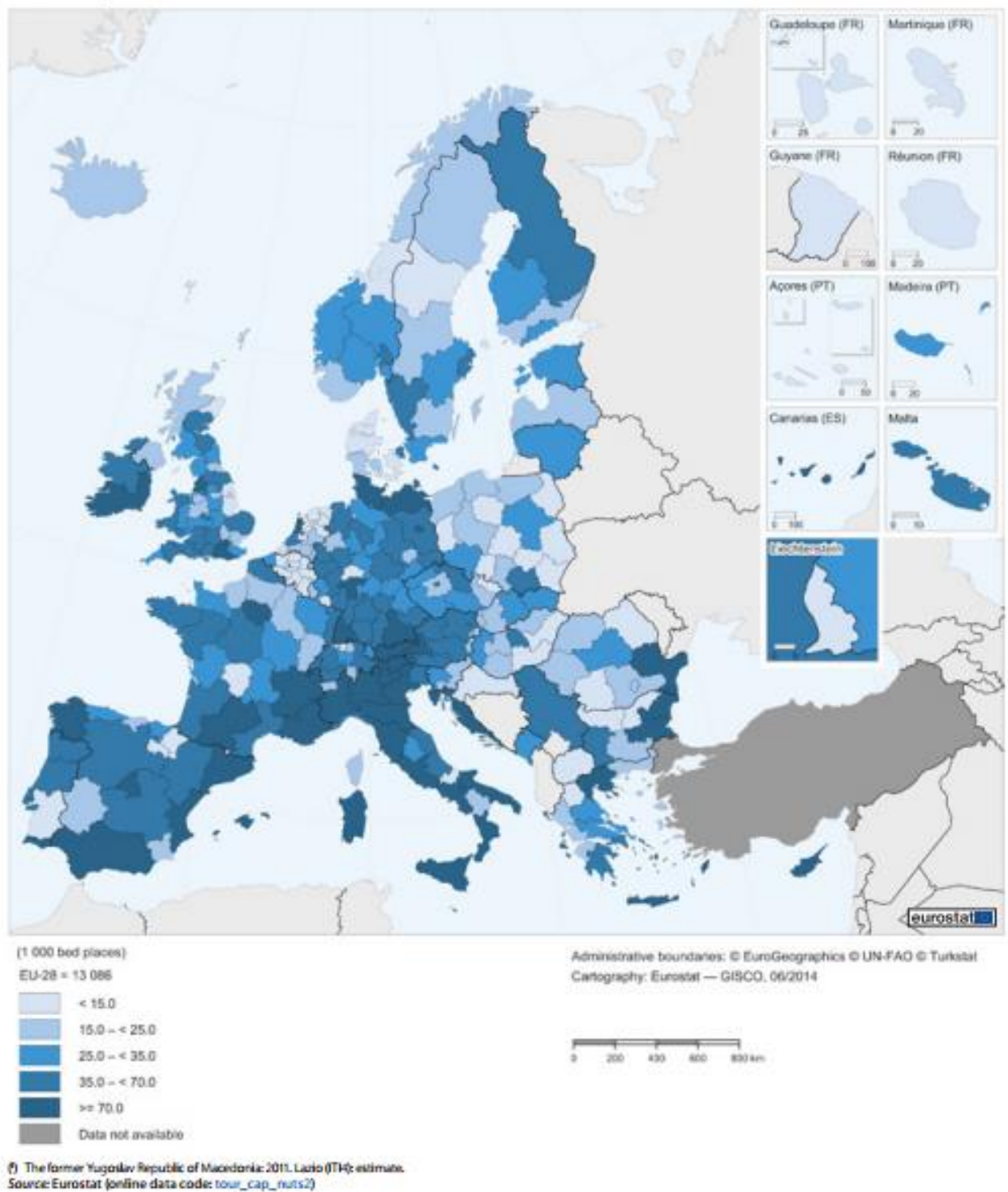

Рис.3 Кількість місць в готелях та аналогічних закладах розміщення регіонів Європи

Рекомендована література:

[2, 4, 6, 7, 9 – основна, 3, 4, 12, 13 - додаткова]

Заняття 13

Тема. Рекреаційні комплекси Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону МКР №4

Завдання

1. Нанести на контурну карту мережу рекреаційних регіонів Азії, найбільші центри та райони.
2. Скласти комплексу характеристику рекреаційного комплексу одного з регіонів Азії: Південно-Західний, Південно-Східний, Центральний, Південноазійський, Східноазійський.
3. Скласти комплексну характеристику рекреаційних комплексів, нанести на карту найбільші курортні місцевості та центри: а) Китаю; б) Індії; в) Індонезії; г) Японії.

Рекомендована література:

[2, 4, 6, 7, 9 – основна, 3, 4, 12, 13 - додаткова]

МОДУЛЬ V

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС

Змістовний модуль 8 Характеристика рекреаційного комплексу України

Заняття 14

Тема. Характеристика туристичних районів України

Питання для обговорення

1. Характеристика суб'єктів туристичної діяльності України.
2. Мережа закладів розміщення України, її географія.
3. Санаторно-курортне господарство України, його спеціалізація, особливості розвитку та розміщення.
4. Транспортний комплекс України, транспортна доступність основних дестинацій держави.
5. Розважальний сектор індустрії туризму України: стан та перспективи розвитку.
6. Рекреаційне районування України за І.Смалем. Обґрунтування туристичного районування.
7. Характеристика туристичних районів України:

Завдання

1. За даними таблиці 20 створити:

А.) стовпчикову діаграму, на якій відобразити співвідношення кількості колективних засобів розміщення, які належать юридичним та фізичним особам, зробити висновки.

Б.) колову діаграму, на якій зобразити структуру колективних засобів розміщення України. Зробити висновки

1. За даними таблиці 21 обрахувати кількість готелів та спеціалізованих засобів розміщення у регіонах України, а також розрахувати забезпеченість регіонів колективними засобами розміщення у розрахунку на 10 тис. осіб. Заповнити таблицю 21. Створити картограму, на якій відобразити найкраще, гарно, середньо, погано та найгірше забезпечені регіони.
2. За даними таблиці 21 розрахувати кількість колективних засобів розміщення у рекреаційно-туристичних районах України. Визначити частку районів у загальній кількості закладів. Заповнити таблицю 22.

Таблиця 20

Кількість колективних засобів розміщення за типами засобів в Україні

	Юридичні особи	Фізичні особи
Кількість колективних засобів розміщення	2512	2060
У тому числі, готелі та аналогічні засоби розміщення	1086	1558
З них готелі	759	764
Мотелі	29	109
Хостели	5	23
Кемпінги	6	5
Агрозотелі	-	-
Гуртожитки для приїжджих	100	16
Туристські бази, гірські притулки, студентські літні табори, інші місця для тимчасового розміщення	187	641
Спеціалізовані засоби розміщення	1426	502
З них санаторії	187	-
Дитячі санаторії	117	-
Пансіонати з лікуванням	16	-
Дитячі заклади оздоровлення цілорічної дії	18	-
Санаторії-профілакторії	118	-
Бальнеологічні лікарні, грязелікарні	3	-
Будинки відпочинку	9	8
Пансіонати відпочинку	61	12
Бази відпочинку	886	481
Оздоровчі заклади 1-2 денного перебування	11	1

Таблиця 21

Кількість колективних засобів розміщення за регіонами

	Кількість населення, тис. осіб	Кількість готелів та аналогічних засобів розміщення		Кількість спеціалізованих засобів розміщення		Кількість колективних засобів розміщення	Забезпеченість регіонів колективними засобами розміщення, на 10 тис. осіб
		Юридичні особи	Фізичні особи-підприємці	Юридичні особи	Фізичні особи-підприємці		
Україна	45426,2	1086	1558	1426	502		
Вінницька	1618,3	19	54	25	-		
Волинська	1041,3	23	41	70	4		
Дніпровська	3292,4	87	59	112	7		
Донецька	4343,9	36	14	53	9		
Житомирська	1262,5	25	34	17	3		
Закарпатська	1256,8	49	180	46	12		
Запорізька	1775,8	46	79	155	75		
Ів.-Франківська	1382,1	51	161	30	1		
Київська	1725,5	51	38	74	1		
Кропивницька	987,5	18	30	28	1		
Луганська	2239,5	10	3	7	1		
Львівська	2538,4	145	128	67	-		

Миколаївська	1168,4	32	57	125	101		
Одеська	2396,5	81	154	200	194		
Полтавська	1458,2	49	57	31	6		
Рівненська	1158,9	14	36	15	-		
Сумська	1132,9	23	18	19	-		
Тернопільська	1073,3	14	44	11	1		
Харківська	2737,2	48	77	71	4		
Херсонська	1072,6	23	86	130	80		
Хмельницька	1306,9	33	51	16	-		
Черкаська	1259,9	27	46	49	2		
Чернівецька	908,5	21	70	9	-		
Чернігівська	1066,8	31	14	29	-		
м.Київ	2868,7	130	27	37	-		

Таблиця 22

Коллективні засоби розміщення у рекреаційно-туристичних районах України

Район	Кількість готелів та аналогічних засобів розміщення	Частка району у загальній кількості готелів та аналогічних засобів розміщення	Кількість спеціалізованих засобів розміщення	Частка у загальній кількості спеціалізованих засобів розміщення
Причорноморський				
Приазовський				
Карпатський				
Подільський				
Подільський				
Столичний				
Слобожансько-Наддніпрянський				
Придніпровський				
Донецький				

Рекомендована література:

[8, 9 – основна, 3, 4, 12, 13 - додаткова]

Змістовний модуль 9 Характеристика рекреаційного комплексу Чернігівської області**Заняття 15****Тема. Туристичне районування Чернігівської області****Питання для обговорення**

1. Характеристика суб'єктів туристичної діяльності Чернігівської області.
2. Мережа закладів розміщення Чернігівської області, її географія.
3. Санаторно-курортні підприємства області та їх характеристика.
4. Транспортна мережа та основні транспортні підприємства області.
5. Характеристика основних музеїв та інших розважальних закладів області.
6. Туристичне районування Чернігівської області

Завдання

1. На контурну карту Чернігівської області нанести туристично-рекреаційні райони регіону. Запам'ятати схему туристичного районування.
2. Проаналізувати таблицю 23. Зробити висновки щодо тенденцій розвитку туризму в Чернігівській області.

Таблиця 23

Динаміка туристичних потоків Чернігівської області

Роки	Кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності України ¹ – усього	Із загальної кількості туристів			Кількість екскурсантів
		іноземні туристи	туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон	внутрішні туристи	
2000	12121	286	1842	9993	16128
2001	12726	237	1529	10960	16786
2002	12792	83	1613	11096	16154
2003	20725	283	2427	18015	18814
2004	18575	599	2222	15754	14569
2005	24883	2431	3240	19212	17969
2006	37804	3779	5659	28366	18997
2007	32913	2464	6501	23948	28339
2008	36627	3494	8059	25074	24437
2009	24341	3300	6434	14607	14255
2010	24234	1660	7663	14911	10769
2011	15687	148	6873	8666	14846
2012	15908	148	8512	7248	14001
2013	9328	14	7952	1362	10746
2014	7689	7	7041	641	3641
2015	7052	-	6543	509	3336

3. Проаналізувати дані таблиці 24. Зробити висновки щодо тенденцій розвитку санаторно-курортного господарства Чернігівської області.

Таблиця 24

Санаторно-курортні та оздоровчі заклади Чернігівської області.

Роки	Санаторії та пансіонати з лікуванням ¹		Санаторії-профілакторії ¹		Будинки і пансіонати відпочинку ¹		Бази та інші заклади відпочинку ¹		Дитячі оздоровчі табори ²	
	усього	у них ліжок, тис.	усього	у них ліжок, тис.	усього	у них місць, тис.	усього	у них місць, тис.	усього	у них місць, тис.
1995	9	1,4	7	0,6	3	0,6	54	5,1	306	4,0
1996	10	1,6	7	0,5	2	0,2	50	4,5	233	4,0
1997	10	1,8	7	0,5	2	0,3	43	3,8	100	3,8
1998	10	1,8	7	0,5	3	0,5	38	3,1	116	3,3
1999	10	1,8	6	0,6	3	0,5	40	2,8	96	3,7
2000	10	1,8	6	0,6	2	0,3	43	2,9	56	4,0
2001	10	1,8	6	0,6	1	0,2	40	2,7	74	2,3
2002	9	1,7	6	0,6	1	0,2	40	3,4	372	2,7
2003	8	1,5	6	0,6	1	0,1	37	3,7	379	3,4
2004	8	1,3	5	0,4	1	0,1	38	3,8	536	4,6
2005	8	1,3	5	0,4	1	0,1	37	3,9	536	4,3
2006	7	1,3	5	0,4	1	0,1	37	3,8	554	4,1
2007	7	1,3	3	0,3	1	0,1	34	3,7	563	4,0
2008	7	1,3	3	0,3	2	0,2	30	3,2	560	4,0
2009	7	1,3	3	0,3	2	0,3	30	3,2	569	3,4
2010	7	1,3	3	0,3	1	0,2	26	2,8	562	3,5
2011	7	1,3	3	0,2	-	-	26	2,6	550	3,8
2012	7	1,3	3	0,2	-	-	24	2,3	559	3,8
2013	6	1,2	2	0,1	-	-	24	2,3	547	4,0
2014	6	1,2	2	0,1	-	-	21	1,9	493	3,3
2015	6	1,2	-	-	-	-	16	1,7	X	X

4. Проаналізувати таблицю 25. Зробити висновки щодо структури та розміщення музеїв на території Чернігівської області

Музеї Чернігівської області

1	Національний історико-культурний заповідник "Гетьманська столиця"	смт Батурин	історико-культурні
2	Бахмацький історичний музей	м. Бахмач	історичні
3	Березнянський історико-меморіальний музей ім.Г.Верьовки	смт Березна	красназавчі
4	Борзнянський художньо-меморіальний музей "Садиба народного художника України О.Сасенка"	м. Борзна	художні
5	Вертіївський історико-меморіальний музей М.Кирпоноса	с. Вертіївка Ніжинського р-ну	меморіальні
6	Іржавецький меморіальний музей Л.Ревуцького	с. Іржавець Ічнянського р-ну	меморіальні
7	Ічнянський красназавчий музей	м. Ічня	красназавчі
8	Національний історико-культурний заповідник "Качанівка"	с. Качанівка Ічнянського р-ну	історико-культурні
9	Козелецький музей історії ткацтва на Чернігівщині	смт Козелець	етнографічні
10	Коропський регіональний історико-археологічний музей	смт Короп	історичні
11	Меморіальний музей М.Кибальчича	смт Короп	меморіальні
12	Корюківський історичний музей	м. Корюківка	історичні
13	Кунашівський історико-меморіальний музей М.Подвойського	с. Кунашівка	меморіальні
14	Менський красназавчий музей	м. Мена	красназавчі
15	Мізинський археологічний музей	с. Мізин	археологічні
16	Музей "Поштова станція"	м. Ніжин	інші
17	Ніжинський красназавчий музей	м. Ніжин	красназавчі
18	Музей історії с. Піски	с. Піски Бобровицького р-ну	історичні
19	Новгород-сіверський красназавчий музей	м. Новгород-Сіверський	красназавчі
20	Новгород-Сіверський історико-культурний музей-заповідник "Слово о полку Ігоревім"	м. Новгород-Сіверський	історико-культурні
21	Остерський красназавчий музей	м. Остер	красназавчі
22	Меморіальний музей О.Кошового	м. Прилуки	меморіальні
23	Прилуцький красназавчий музей	м. Прилуки	красназавчі
24	Яхнівський історичний музей	с. Світанок Ніжинського р-ну	історичні
25	Семенівський красназавчий музей	м. Семенівка	красназавчі
26	Сосницький літературно-меморіальний музей О.Довженка	смт Сосниця	меморіальні
27	Сосницький красназавчий музей ім. Ю.Виноградського	смт Сосниця	красназавчі
28	Чернігівський історико-культурний заповідник "Чернігів стародавній"	м. Чернігів	історико-культурні
29	Чернігівський обласний художній музей ім. Г.Галагана	м. Чернігів	художні
30	Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник М.Коцюбинського	м. Чернігів	меморіальні
31	Музей народного декоративного мистецтва	м. Чернігів	декоративно-ужиткового мистецтва
32	Військово-історичний музей	м. Чернігів	військово-історичні, військово-технічні
33	Чернігівський обласний історичний музей ім. В.Тарновського	м. Чернігів	історичні
34	Щорський історико-меморіальний музей М.Щорса	м. Щорс	історичні

Рекомендована література:
[8, 9 – основна, 3, 4, 12, 13 - додаткова]

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Змістовний модуль 1 Теоретичні та методологічні основи географії туризму

Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте географію туризму як напрям наукових досліджень.
2. Назвіть об'єкт, предмет, мету та завдання географії туризму.
3. Охарактеризуйте етапи розвитку географії туризму: хронологічні межі, причини наукових досліджень, основні наукові здобутки, персоналії.
4. Перекажіть основний зміст сучасних теорій та концепцій географії туризму: теорії стадій економічного зростання, теорії периферії, теорії циклів еволюції туристичного простору, теорії двох туристичних секторів, моделі сприйняття туристичного простору, концепції розвитку туризму як зустрічі культур, концепції самознищення розвитку туризму, концепції туристичної урбанізації.

Завдання для самостійної роботи.

Підготувати доповіді та презентації на теми:

1. Просторові моделі туристичних подорожей
2. Моделі туристських прибуттів-вибуттів
3. Структурні моделі туризму
4. Просторові моделі розвитку туризму

Джерело:

География туризма: учебник [Текст] / под. ред. А.Ю.Александровой. – М.: КНОРУС, 2016. – 592 с. – С. 43-63.

Тема 2 Методологія та методика географічних досліджень в туризмі

Питання для самоконтролю:

1. Чим поняття “метод” відрізняються від методології?
2. Які методологічні підходи Вам відомі?
3. Наведіть класифікації методологічних підходів за різними ознаками.
4. Які методи збору географічної інформації Вам відомі?
5. Які вимоги висуваються до методів дослідження? У чому вони полягають?
6. Охарактеризуйте метод класифікації в географії туризму.
7. Чим метод класифікації відрізняється від методу типізації?
8. Як картографічний метод використовується в географії туризму?

Завдання для самостійної роботи.

Підготувати доповідь та презентацію на тему
Метод опитування в географії туризму.

Джерело:

География туризма: учебник [Текст] / под. ред. А.Ю.Александровой. – М.: КНОРУС, 2016. – 592 с. – С. 215-227.

Тема 3 Теоретичні основи рекреаційного районування

Питання для самоконтролю:

1. Як утворюються рекреаційні райони?
2. Які фактори впливають на рекреаційне районоутворення?
3. З якою метою здійснюється рекреаційне районування?
4. У чому полягають принципи рекреаційного районування?
5. Охарактеризуйте різницю між основними ієрархічними одиницями рекреаційного районування.
6. Які бувають рекреаційні райони?
7. Які туристичні регіони світу розглядає ЮНВТО?

Тема 4 Теоретичні основи дослідження рекреаційних комплексів

Питання для самоконтролю:

1. Що таке ТРС?
2. У чому різниця між поняттями “туристична індустрія”, “рекреаційне господарство”, “рекреаційний комплекс”?
3. У яких значеннях вживається поняття “рекреаційний комплекс”?
4. Які складові утворюють рекреаційний комплекс?
5. Які функції виконує рекреаційний комплекс?
6. Які бувають типи ТТК?
7. Як формуються ТТК?

Завдання для самостійної роботи.

Виписати основні поняття, які стосуються ТРС та ТТК

Джерело:

Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії [Текст] / О.О.Бейдик. – К.: Палітра, 1997. – 130с.

Змістовний модуль 2 Сучасний розвиток світового туристичного простору

Тема 5 Загальні закономірності та фактори просторового розвитку туризму

Питання для самоконтролю:

1. Які закономірності розвитку туризму Вам відомі? Поясніть їх сутність.
2. Перерахуйте принципи розвитку туризму. У чому вони полягають?
3. Які класифікації факторів розвитку туризму Ви знаєте?
4. Назвіть та поясніть фактори розвитку рекреаційних комплексів.
5. У чому проявляється вплив факторів міжнародного туристичного поділу праці?

Завдання для самостійної роботи.

Ознайомитись із докладним описом впливу фізико-географічних, екологічних, демографічних, історико-культурних, селітебних та економіко-географічних факторів розвитку туризму

Джерело:

Дмитревский Ю. Д. Туристские районы мира: Учебное пособие. Смоленск: СГУ, 2000. - 224 с. – С.19-74.

Тема 6 Характеристика світового туристичного простору

Питання для самоконтролю:

1. Які країни та на яких підставах відносяться до Центру, Напівпериферії та Периферії?
2. Які типи туристичних країн виділяє А.Александрова?
3. Які типи та типи туристичних ринків виділяє О.Любіцева?
4. Як розподіляються туристичні потоки у просторі?
5. Яка роль Тріади у формуванні та розподілі туристичних потоків?
6. Охарактеризуйте роль Напівпериферії та Периферії у задоволенні туристичних потреб та освоєнні туристичного простору.
7. Як змінювались географічні особливості надходження інвестицій в туризм?
8. З чим пов'язані міжнародні трудові міграції в туризмі?

Завдання для самостійної роботи.

Запропонуйте заходи для зменшення плинності кадрів в туризмі.

Тема 7 Географія туристських потоків, доходів та витрат

Питання для самоконтролю:

1. Що таке туристський потік?
2. За допомогою яких показників вимірюються туристичні потоки?

3. Які туристичні регіони, райони та країни лідирують за туристичними прибуттями?
4. Що таке туристичне сальдо?
5. Які країни відрізняються значними обсягами туристичних вибутів? Що є причинами такого стану?
6. Які туристичні регіони, райони та країни лідирують за надходженнями від туристичної діяльності?

Завдання для самостійної роботи.

Ознайомитись із структурою та змістом щорічного статистичного видання ЮНВТО.

Джерело:

UNWTO Tourism Highlights, 2015 Edition

МОДУЛЬ 2 ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОГО РЕСУРСОЗНАВСТВА

Змістовний модуль 3 Теоретичні засади дослідження туристичного потенціалу

Тема 8 Поняття про туристичний потенціал та його складові

Питання для самоконтролю:

1. Які підходи до визначення туристичного потенціалу Вам відомі?
2. Що входить до складу туристичного потенціалу?
3. Що таке туристичні ресурси? Чим вони відрізняються від умов розвитку туризму?
4. Які властивості мають туристичні ресурси?
5. Які підходи до класифікації туристичних ресурсів Ви знаєте?
6. Охарактеризуйте сутнісну класифікацію туристичних ресурсів.
7. Що таке гомогенні та пара рекреаційні ресурси?

Завдання для самостійної роботи.

Ознайомитись із класифікаціями туристичних ресурсів О.Бейдика та О.Любіцевої.

Джерело:

Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська, М.О.Барановський, О.О.Зеленська, І.В.Смаль, І.М.Філоненко. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. – 492 с.

Тема 9 Поняття про природні рекреаційні ресурси

Питання для самоконтролю:

1. Поясніть роль рельєфу у розвитку туризму.
2. На формування яких туристичних ресурсів впливає рельєф?
3. На формування яких туристичних ресурсів впливає клімат?
4. Що таке сезонність та чим вона обумовлюється?
5. Що таке біоклімат?
6. Для яких видів туризму клімат є ресурсом? Умовою?
7. Яке значення для розвитку туризму мають гідроресурси?
8. Яким чином вода впливає на організм людини?
9. Для яких видів туризму гідрологічні об'єкти є ресурсами? Умовою?
10. Що таке гідромінеральні ресурси?
11. Як вони впливають на організм людини?
12. Як біотичні ресурси впливають на розвиток туризму?

Завдання для самостійної роботи.

Законспектувати, яку дію на організм людини чинять різні види гідромінеральних та біотичних ресурсів.

Джерело:

Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська,

Тема 10 Поняття про природно-антропогенні рекреаційні ресурси

Питання для самоконтролю:

1. Які об'єкти відносяться до природно-антропогенних ресурсів?
2. Які об'єкти входять до ПЗФ?
3. Що таке заповідний режим?
4. Як створюються екологічні стежини?
5. Як можна використовувати природні та біосферні заповідники з метою туризму?
6. Опишіть роль НПП та РЛП у розвитку туризму.
7. Які можливості проведення рекреаційної діяльності у дендропарках та ботанічних садах, парках-пам'ятках садово-паркового мистецтва, зоопарках?
8. Опишіть роль штучних форм рельєфу у розвитку туризму.
9. Як використовуються в туристичній діяльності штучні водойми?
10. З якою метою створюються та як використовуються гідро-, лісо- та лукопарки.

Завдання для самостійної роботи.

Замалуйте схему структури природно-антропогенних рекреаційно-туристичних ресурсів

Джерело:

Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська, М.О.Барановський, О.О.Зеленська, І.В.Смаль, І.М.Філоненко. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. – 492 с.

Тема 11 Поняття про антропогенні рекреаційні ресурси

Питання для самоконтролю:

1. Як об'єкти археології використовуються з метою розвитку туризму?
2. Які причини їх обмеженого використання в туризмі?
3. На яких засадах туристи-волонтери можуть брати участь у археологічних розкопках?
4. Які класифікації архітектурних пам'яток Вам відомі?
5. Які архітектурні споруди користуються більшою популярністю в туризмі і чому?
6. Що таке біосоціальні ресурси?
7. Які види біосоціальних ресурсів Вам відомі?
8. Як історичні та сучасні події використовуються з метою туризму?
9. Яке значення етнографічних ресурсів для розвитку туристичної діяльності?

Завдання для самостійної роботи.

Законспектувати інформацію щодо класифікації та використання в туристичній діяльності етнографічних рекреаційних ресурсів.

Джерело:

Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська, М.О.Барановський, О.О.Зеленська, І.В.Смаль, І.М.Філоненко. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. – 492 с.

Тема 12 Оцінка забезпеченості території рекреаційними ресурсами

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягає проблема проведення оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів?
2. Для чого потрібна оцінка рекреаційно-туристичних ресурсів?
3. Які концепції та підходи до оцінки рекреаційних ресурсів Вам відомі?
4. Опишіть процедуру проведення оцінки РТР.

- Як проводиться оцінка різних видів РТР: рельєфу, клімату, гідро мережі, гідромінеральних ресурсів, біотичних ресурсів, природно-антропогенних ресурсів, археологічних, архітектурних, біосоціальних, подійних, етнографічних.

Завдання для самостійної роботи.

Заповнити таблицю:

Критерії оцінки рекреаційно-туристичних ресурсів

Ресурс	Параметри ресурсу, що оцінюються	Критерії та значення оцінки

Джерело:

Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська, М.О.Барановський, О.О.Зеленська, І.В.Смаль, І.М.Філоненко. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. – 492 с.

Тема 13 Поняття про рекреаційно-туристичну інфраструктуру.

Питання для самоконтролю:

- Що таке туристична інфраструктура?
- Які сектори входять до її складу?
- Які послуги надаються засобами розміщення?
- Які модули розміщення Вам відомі?
- Яке значення закладів харчування у розвитку туризму?
- Які національні кухні користуються популярністю у світі?
- Які існують схеми “розміщення-харчування”?
- За якими критеріями оцінюється рівень розвитку готельного та ресторанного господарства?
- Яке значення транспорту для розвитку туризму?
- Яку роль відіграють різні види транспорту у туристичних перевезеннях?
- У чому різниця між туристичними операторами та агентами?
- Які дозвіллі заклади Вам відомі?
- Опишіть роль дозвіллівих закладів у розвитку туризму.

Завдання для самостійної роботи.

Законспектувати інформацію про дозвіллі туристичні ресурси

Джерело:

Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська, М.О.Барановський, О.О.Зеленська, І.В.Смаль, І.М.Філоненко. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. – 492 с.

Змістовний модуль 4 Сталий розвиток туризму

Тема 14 Поняття про сталий розвиток туризму

- Які негативні ефекти розвитку туризму Вам відомі?
- У чому полягає ідея сталого розвитку?
- Які завдання сталого розвитку туризму?
- Які принципи сталого розвитку туризму Вам відомі?

Завдання для самостійної роботи.

Ознайомитись із сучасними науковими роботами щодо сталого розвитку туризму

Джерела:

1. Алейникова Г.М. Умовля и особенности развития устойчивого природноориентированного туризма. [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_tourism/alejnikova.htm
2. Свірідова Н.Д. Концепція сталого розвитку туризму в сучасних умовах [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/sviridova2.htm
3. Казачковська Г.В. Можливості сталого розвитку туризму та курортів в Україні [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/kazachkovska.htm
4. Миронов Ю.Б. Сутність та чинники сталого розвитку туризму в регіоні [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/myronov2.htm
5. Доан П.В. Сталий розвиток локальних туристичних систем і регіонів Італії [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/doan.htm
6. Новицька С. Екологічний туризм як пріоритетний напрямок сталого розвитку туристичної сфери [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/novycka2.htm
7. Осипчук М.Д. Міжнародний туризм у контексті модернізації зовнішньоекономічної діяльності України на засадах сталого розвитку [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/osypchuk3.htm

Тема 15 Раціональне ресурсокористування

Питання для самоконтролю:

1. Що таке природокористування?
2. Опишіть роль та значення рекреаційно-туристичного ресурсокористування в сучасному житті.
3. Чому інтенсивність рекреаційного ресурсокористування посилюється?
4. Назвіть особливості рекреаційного ресурсокористування.
5. Перерахуйте етапи еволюції рекреаційного ресурсокористування.
6. Назвіть суб'єктів рекреаційного ресурсокористування та їх цілі.
7. Які функції виконує рекреаційне ресурсокористування?
8. У якій послідовності природні та соціально-культурні комплекси залучаються до використання у туристично-рекреаційній діяльності?
9. У чому полягає раціональне використання природних та антропогенних рекреаційних ресурсів?

МОДУЛЬ 3 ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ

Змістовний модуль 5 Туристичний потенціал світу

Тема 16 Природні туристичні ресурси світу

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть кліматичні пояси та охарактеризуйте їх комфортність для розвитку туризму.
2. Які типи клімату використовуються для аеротерапії та де вони поширені?
3. Назвіть та покажіть на карті зони зосередження основних теплих морів, що використовуються для розвитку туризму.
4. Назвіть та покажіть на карті основні озера та річки, які використовуються для розвитку туризму.
5. Охарактеризуйте поширення та використання гідромінеральних ресурсів на земній кулі.
6. Які країни світу вирізняються значним ландшафтним різноманіттям?
7. Які гори використовуються з метою розвитку активних видів туризму? Назвіть та покажіть на карті.
8. Назвіть природні зони світу та охарактеризуйте їх використання з метою розви-

тку туризму.

9. Назвіть 10 найбільш відомих НПП на планеті та країни їх місцезнаходження.

Завдання для самостійної роботи.

Зробіть доповідь та презентацію на тему “Найбільш відомі національні природні парки світу”

Тема 17 Антропогенні туристичні ресурси світу

Питання для самоконтролю:

1. Де поширені найбільш відомі археологічні ресурси світу? З чим це пов'язано?
2. Назвіть найбільш відомі археологічні ресурси світу.
3. Що таке Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО? З якою метою він створюється?
4. Назвіть країни з найбільш цінною архітектурною спадщиною.
5. Які Ви знаєте відомі музеї світу?
6. Які тематичні парки світу Вам відомі?
7. Які найбільш відомі події світу є причиною для формування туристичних потоків?
8. Які біосоціальні ресурси світового значення Вам відомі?
9. Які етнографічні ресурси викликають туристичний інтерес?

Завдання для самостійної роботи.

Познайомитись із геокультурним підходом туристичного районування світу

Джерело:

Манаков А.Г. Туристские регионы мира. География культурного наследия: Учебное пособие. – Псков: ПГПУ, 2011. – 320с. С.21-30.

Тема 18 Розвиток туристичної індустрії світу в умовах глобалізації

Питання для самоконтролю:

1. Що таке глобалізація та регіоналізація?
2. У чому проявляються глобалізація та регіоналізація в туризмі?
3. Які найбільші ТНК в туризмі Вам відомі? Для чого створюються подібні компанії?
4. Охарактеризуйте сучасні тенденції розвитку готельного господарства світу.
5. Охарактеризуйте розвиток санаторно-курортного господарства світу.
6. Охарактеризуйте сучасні особливості розвитку розважальної індустрії світу.
7. Охарактеризуйте транспортну систему світу.

Змістовний модуль 6 Географія спеціальних видів туризму

Тема 19 Географія рекреаційних видів туризму

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні ознаки та сучасні тенденції розвитку купально-пляжного туризму.
2. Назвіть основні регіони та центри розвитку купально-пляжного туризму в світі.
3. Назвіть основні тенденції та особливості розвитку лікувально-оздоровчого туризму.
4. Перерахуйте основні види лікувально-оздоровчого туризму.
5. Назвіть основні типи лікувальних курортів.
6. Назвіть основні центри розвитку лікувально-оздоровчого туризму.
7. Назвіть основні ознаки та особливості круїзного туризму.
8. Які види круїзів Вам відомі?
9. Назвіть основні моря та річки, де розвивається круїзний туризм.

Завдання для самостійної роботи (номенклатура):

Знайдіть на карті та вивчіть розташування наступних географічних об'єктів

Моря: Середземне, Адріатичне, Тірренське, Іонічне, Егейське, Мармурове, Чорне, Балтійське, Північне, Норвезьке, Карибське, Червоне, Південно-Китайське, Яванське, Андаманське

Затоки: Біскайська, Ботнічна, Акабська, Сіамська,

Острови: Капрі, Іск'я, Мальта, Кіпр, Балеарські о-ви, Корсика, Сардинія, Сицилія, Канарські о-ви, о-ви Мадейра, Бермудські о-ви, Багамські о-ви, Куба, Ямайка, Гаїті, Малі Антільські о-ви, Сейшельські о-ви, Маврикій, Занзібар, Шрі-Ланка, Мальдівські, Суматра, Ява, Балі, Калімантан, Нова Гвінея, Сулавесі, Гавайські о-ви, Галапагоські о-ви.

Тема 20 Географія активних видів туризму

Питання для самоконтролю:

1. Чим спортивний туризм відрізняється від пригодницького?
2. Назвіть основні регіони розвитку пішохідного туризму та трекінгу.
3. Чим гірський туризм відрізняється від альпінізму, скелелазіння та трекінгу?
4. Назвіть регіони світу, де розвивається гірський туризм.
5. Назвіть найбільш відомі гірськолижні курорти світу
6. Які види водного туризму Ви знаєте?
7. Які умови необхідні для розвитку дайвінгу?
8. Назвіть райони розвитку дайвінгу.
9. Які умови необхідні для розвитку серфінгу?
10. Назвіть райони розвитку серфінгу у світі.
11. Які умови необхідні для розвитку рафтингу?
12. Назвіть райони розвитку рафтингу у світі.
13. Де у світі розвивається сафари-туризм, джипінг, космічний туризм?

Завдання для самостійної роботи (номенклатура):

Знайдіть на карті та вивчіть розташування наступних географічних об'єктів:

Гори: Альпи, Татри, Карпати, Кавказ, Маанселькя, Скандинавські гори; Хібіни, Уральські гори; Тянь-Шань, Гіндукуш, Памір, Тибет, Каракорум, Гімалаї; Кордильєри, Скелясті гори, Аппалачі; Атлаські гори, Кіліманджаро, Рувензорі, Драконові гори;

Дайвінг-райони: Австралія - Великий Бар'єрний риф; Мексика – п-в Каліфорнія, Мексиканська Рів'єра, о.Косумель; Таїланд – о.Пхукет; Єгипет – Шарм-ель-Шейх; Беліз – заповідник “Бар'єрний риф”, Еквадор – Галапагоські о-ви, США – Гавайські о-ви; Мальдівські о-ви;

Світові центри серфінгу: Сафага, Дахаб (Єгипет), береги Акабської затоки, о. Сал, (Кабо Верде), Тарифа (Гібралтарська протока, Іспанія), п-в Корнуолл (Великобританія), Гаваї, штати Каліфорнія і Флорида у США.

Тема 21 Географія культурно-пізнавального та подійного туризму

Питання для самоконтролю:

1. Які особливості культурно-пізнавального туризму Вам відомі?
2. Які види культурно-пізнавального туризму Ви знаєте?
3. Наведіть приклади туристичних дестинацій для різних видів культурно-пізнавального туризму.
4. Які особливості подійного туризму Ви знаєте?
5. На які види поділяється подійний туризм?
6. Охарактеризуйте географію, турів, центрів та регіонів подійного туризму.

Завдання для самостійної роботи

Подумайте, які перспективи розвитку має подійний туризм у світі?

Тема 22. Географія ділового туризму

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте значення ділового туризму в сучасному світі.

2. Які сучасні особливості та тенденції розвитку ділового туризму Вам відомі?
3. Яка залежність між рівнем соціально-економічного розвитку та розвитком ділового туризму?
4. Які види ділового туризму Ви знаєте?
5. Опишіть географічні особливості розвитку кожного з видів ділового туризму.
6. Назвіть та покажіть на карті найбільші світові центри ділового туризму.

Завдання для самостійної роботи

Поміркуйте, чи має інсентив-туризм перспективи розвитку в країнах третього світу

Тема 23 Географія релігійного туризму

Питання для самоконтролю:

1. Які види релігійного туризму Вам відомі?
2. Назвіть особливості кожного з видів релігійного туризму.
3. Що може бути причиною паломництва?
4. Які функції виконує паломництво?
5. Назвіть загально християнські центри паломництва.
6. Назвіть центри паломництва православних, католиків та протестантів.
7. Які центри є метою паломництва для мусульман, буддистів, іудеїв, представників інших релігій?

Завдання для самостійної роботи (номенклатура):

Знайдіть на карті та вивчіть розташування наступних географічних об'єктів:

Релігійні центри світу: Єрусалим, Рим, Турин, Неаполь, Барі, Аахен, Трір, Віттенберг, Женева, Цюрих, Париж, Лурд, Шартр, Сантьяго-ді-Компостелла, Авіла, Фатима, Ченстохова, Сергіїв Посад, Соловецькі острови, Козельськ, о.Валаам, Санкт-Петербург, Москва, Київ, Почаїв, Стамбул, Афон, Олександрія, Апаресида (Бразилія), Гуадалупе (Мексика), Мекка, Медина, Кайруан, Хеврон, Багдад, Кербела (Ірак), Неджеф (Ірак), Самарканд (Узбекистан), Лумбіні (Непал), Бодхгая (Індія), Сарнатх (Індія), Кушінара (Індія), Канді (Шрі-Ланка), Нара (Японія), Бадрінатх (Індія), Палітана (Індія).

Тема 24 Географія сільського та екологічного видів туризму

Питання для самоконтролю:

1. Чи можна вважати усі види туризму, що розвиваються в сільській місцевості, сільським туризмом?
2. Які види сільського туризму Вам відомі?
3. В яких типах країн сільський туризм користується популярністю і чому?
4. Яке значення має сільський туризм для розвитку сільських територій?
5. Що таке екологічний туризм?
6. Які ознаки екологічного туризму?
7. Які види екологічного туризму Вам відомі?
8. Які особливості інфраструктури в екологічному туризмі?
9. Назвіть регіони світу, які характеризуються інтенсивним розвитком екологічного туризму.

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:

Розвиток екотуризму у гірських районах світу.

Джерело.

Храбовченко В.В. Екологический туризм. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 208 с.

МОДУЛЬ 4 ХАРАКТЕРИСТИКА РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ СВІТУ
Змістовний модуль 7 Характеристика рекреаційних комплексів туристичних регіонів світу

Тема 25 Рекреаційні комплекси Європейського туристичного регіону

Питання для самоконтролю:

1. Які сприятливі чинники розвитку туризму в Європейському туристичному регіоні Вам відомі?
2. Що є обмежуючим чинником розвитку туризму в Європейському туристичному регіоні?
3. Які туристичні ресурси переважають в Європейському туристичному регіоні?
4. Які особливості індустрії гостинності Європейського туристичного регіону Вам відомі?
5. Назвіть найбільші готельні мережі в Європі.
6. Охарактеризуйте транспортну систему Європи
7. Які Європейські міжнародні транспортні коридори Вам відомі?
8. Яких ведучих європейських туроператорів Ви знаєте?
9. Охарактеризуйте проблеми розвитку туризму в різних регіонах Європи та вкажіть можливі шляхи їх подолання.
10. Які види туризму розвиваються в Європейському туристичному регіоні та яке їх поширення?

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:

Характеристика рекреаційно-туристичного комплексу в ...*(будь-якій країні Європейського РТР)*.

Тема 26 Рекреаційні комплекси АТР

Питання для самоконтролю:

1. Які сприятливі чинники розвитку туризму в Азійсько-Тихоокеанському туристичному регіоні Вам відомі?
2. Що є обмежуючим чинником розвитку туризму в Азійсько-Тихоокеанському туристичному регіоні?
3. Які туристичні ресурси переважають в Азійсько-Тихоокеанському туристичному регіоні?
4. Які особливості індустрії гостинності Азійсько-Тихоокеанського туристичного регіону Вам відомі?
5. Назвіть найбільші готельні мережі в Азії та Океанії.
6. Охарактеризуйте транспортну систему Азії та Океанії
7. Охарактеризуйте проблеми розвитку туризму в різних регіонах Азії та Океанії та вкажіть можливі шляхи їх подолання.
8. Які види туризму розвиваються в Азійсько-Тихоокеанському туристичному регіоні та яке їх поширення?

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:

Характеристика рекреаційно-туристичного комплексу в ...*(будь-якій країні Азійсько-Тихоокеанського РТР)*.

Тема 27 Рекреаційні комплекси Американського туристичного регіону

Питання для самоконтролю:

1. Які сприятливі чинники розвитку туризму в Американському туристичному регіоні Вам відомі?

2. Що є обмежуючим чинником розвитку туризму в Американському туристичному регіоні?
3. Які туристичні ресурси переважають в Американському туристичному регіоні?
4. Які особливості індустрії гостинності Американського туристичного регіону Вам відомі?
5. Назвіть найбільші готельні мережі в Америці.
6. Охарактеризуйте транспортну систему Америки
7. Які Американські міжнародні транспортні коридори Вам відомі?
8. Яких ведучих американських туроператорів Ви знаєте?
9. Охарактеризуйте проблеми розвитку туризму в різних регіонах Америки та вкажіть можливі шляхи їх подолання.
10. Які види туризму розвиваються в Американському туристичному регіоні та яке їх поширення?

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:

Характеристика рекреаційно-туристичного комплексу в ...*(будь-якій країні Американського РТР)*.

Тема 28 Рекреаційні комплекси Африканського туристичного регіону

Питання для самоконтролю:

1. Які сприятливі чинники розвитку туризму в Африканському туристичному регіоні Вам відомі?
2. Що є обмежуючим чинником розвитку туризму в Африканському туристичному регіоні?
3. Які туристичні ресурси переважають в Африканському туристичному регіоні?
4. Які особливості індустрії гостинності Африканського туристичного регіону Вам відомі?
5. Охарактеризуйте транспортну систему Африки
6. Охарактеризуйте проблеми розвитку туризму в різних регіонах Африки та вкажіть можливі шляхи їх подолання.
7. Які види туризму розвиваються в Африканському туристичному регіоні та яке їх поширення?

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:

Характеристика рекреаційно-туристичного комплексу в ...*(будь-якій країні Африканського РТР)*.

Тема 29 Рекреаційні комплекси Близькосхідного туристичного регіону

Питання для самоконтролю:

1. Які сприятливі чинники розвитку туризму в Близькосхідному туристичному регіоні Вам відомі?
2. Що є обмежуючим чинником розвитку туризму в Близькосхідному туристичному регіоні?
3. Які туристичні ресурси переважають в Близькосхідному туристичному регіоні?
4. Які особливості індустрії гостинності Близькосхідного туристичного регіону Вам відомі?
5. Охарактеризуйте транспортну систему Близького Сходу
6. Охарактеризуйте проблеми розвитку туризму на Близькому Сході та вкажіть можливі шляхи їх подолання.
7. Які види туризму розвиваються в Близькосхідному туристичному регіоні та яке їх поширення?

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:
Характеристика рекреаційно-туристичного комплексу в ... (будь-якій країні Близькосхідно-го РТР).

МОДУЛЬ 5 НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС Змістовний модуль 8 Характеристика рекреаційного комплексу України

Тема 30 Туристична індустрія України

Питання для самоконтролю:

1. Яких ведучих гравців на ринку туристичних послуг України Ви знаєте?
2. В яких регіонах України спостерігається найбільша концентрація суб'єктів туристичної діяльності? З чим це пов'язано?
3. Які українські напрями найбільш жваво продаються на ринку туристичних послуг?
4. Які регіони України найбільше забезпечені закладами розміщення?
5. Які модули розміщення поширені в Україні?
6. Які готельні мережі представлені в Україні?
7. Охарактеризуйте стан та географію санаторно-курортного господарства України.
8. Які перспективи розвитку санаторно-курортного господарства України?
9. Охарактеризуйте роль транспортного комплексу України в розвитку туризму? Які проблеми, пов'язані з транспортом, характеризують розвиток українського туризму?
10. Охарактеризуйте стан та географію різних видів транспорту України
11. Охарактеризуйте стан та географію розважальних закладів України.

Завдання для самостійної роботи

Ознайомитись з інформацією та запам'ятати основні відомості щодо стану розвитку та географії розважального сектору української туріндустрії

Джерело.

Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська, М.О.Барановський, О.О.Зеленська, І.В.Смаль, І.М.Філоненко. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. – 492 с.

Тема 31 Характеристика туристичних районів України

Питання для самоконтролю:

1. Які існують схеми туристичного районування України?
2. З якою метою розробляють схеми туристичного районування?
3. Які рекреаційні райони України виділяє І.Смаль?
4. Дайте коротку характеристику одного з рекреаційних районів України.

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:
Характеристика ... (будь-який район) рекреаційно-туристичного району України

Тема 32 Проблеми розвитку рекреаційного комплексу України

Питання для самоконтролю:

1. Які проблеми управління національним рекреаційно-туристичним комплексом існують на даний час?
2. У чому проявляються диспропорції у розвитку рекреаційного господарства України та з Чим це пов'язано?
3. Яка небезпека пов'язана з диспропорціями у розвитку рекреаційного господарства України?

4. Який імідж має Україна на міжнародній арені?
5. Як подолати негативний імідж та невідомість туристичних можливостей України в очах потенційних іноземних туристів?
6. В чому полягає конкурентоспроможність туристичного продукту та як її досягнути?
7. Які проблеми, пов'язані із матеріально-технічним забезпеченням, постають перед вітчизняною туристичною галуззю?

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:
Створення вітчизняного туристичного бренду.

Змістовний модуль 9 Характеристика рекреаційного комплексу Чернігівської області

Тема 33 Туристичні підприємства Чернігівської області

Питання для самоконтролю:

1. Які суб'єкти туристичної діяльності функціонують на регіональному ринку туристичних послуг?
2. Які destinations Чернігівської області пропонуються для відвідування?
3. Охарактеризуйте стан та географію обласних закладів розміщення.
4. Охарактеризуйте стан та географію обласних санаторно-курортних закладів.
5. Охарактеризуйте стан та географію обласної транспортної мережі.
6. Як представлений розважальний сектор тури індустрії в Чернігівській області?

Завдання для самостійної роботи

Підготуйте доповідь та презентацію на тему:
Стан туристичної інфраструктури в (будь-яка туристична destination області)

Тема 34 Туристичне районування Чернігівської області

Питання для самоконтролю:

1. Які туристичні райони Чернігівської області Вам відомі?
2. Дайте коротку характеристику туристичних районів Чернігівської області.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота студентів має творчо-пошуковий характер і має сприяти розвитку у студента вміння критично мислити, оцінювати сучасний стан та тенденції розвитку рекреаційної географії, визначати проблеми, що супроводжують розвиток даної галузі та самостійно шукати шляхи виходу з даної ситуації, творчо опрацьовувати інформацію.

Результати індивідуальної роботи оформляються окремим звітом, який подається викладачеві для перевірки в установлений термін.

Теми індивідуальних робіт:

1. Природні рекреаційно-туристичні ресурси ...*(будь-яка країна світу)*
2. Антропогенні рекреаційно-туристичні ресурси ... *(будь-яка країна світу)*
3. Розвиток рекреаційного туризму ... *(будь який туристичний регіон або країна світу).*
4. Розвиток круїзного туризму в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
5. Розвиток лікувально-оздоровчого туризму в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
6. Розвиток активних видів туризму в...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
7. Розвиток культурно-пізнавального туризму в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
8. Розвиток подійного туризму в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
9. Розвиток релігійного туризму в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
10. Розвиток ділового туризму в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
11. Розвиток екологічного туризму в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
12. Розвиток сільського туризму в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
13. Розвиток готельного господарства в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
14. Розвиток санаторно-курортного господарства в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
15. Розвиток транспортної системи в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*
16. Розвиток розважальних закладів в ...*(будь який туристичний регіон або країна світу).*

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний контроль за модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Модуль 1. Вступ до географії туризму	0... 40
1 Поточний контроль.	0... 10
2 Оцінка за практичні роботи	0... 10
3 Модульна робота	0... 20
Модуль 2. Основи туристичного ресурсознавства	0... 60
1 Поточний контроль.	0... 10
2 Оцінка за практичні роботи	0... 10
3 Реферат	0... 20
4 Модульна робота	0... 20
Підсумкова оцінка поточного контролю за 1-й семестр	0... 100
Модуль 3. Просторовий розвиток туризму	0... 20
1 Поточний контроль.	0... 5
2 Оцінка за практичні роботи	0... 5
3 Номенклатура	0... 5
4 Модульна робота	0... 5
Модуль 4. Характеристика рекреаційних комплексів світу	0... 20
1 Поточний контроль.	0... 5
2 Оцінка за практичні роботи	0... 5
3 Модульна робота	0... 10
Модуль 5. Національний та регіональний рекреаційний комплекс	0... 20
1 Поточний контроль.	0... 5
2 Оцінка за практичні роботи	0... 5
3 Модульна робота	0... 10
Підсумкова оцінка поточного контролю за 2-й семестр	0... 60
Іспит	0... 40

МІНІМАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

З тими студентами, які до проведення підсумкового семестрового контролю не встигли виконати всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 35 до 59 балів (за шкалою оцінювання), проводяться додаткові індивідуальні заняття, за результатами яких визначається, наскільки глибоко засвоєний матеріал, та чи необхідне повторне вивчення дисципліни.

Дисципліну можна вважати такою, що засвоєна, якщо студент:

1) знає:

- що таке географія туризму, її предмет ат завдання;
- може назвати сучасні концепції географії туризму;
- може перерахувати основні методи збору інформації для проведення географічних досліджень в галузі туризму;
- туристичні регіони та райони світу;
- основні закономірності та тенденції розподілу туристичних потоків у світі;
- що таке туристичний потенціал території, туристичні ресурси та умови;
- основні властивості туристичних ресурсів;
- основні підходи до класифікації туристичних ресурсів;
- особливості просторового розповсюдження туристичних ресурсів природного та антропогенного походження;
- географію відпочинкового, оздоровчо-лікувального, круїзного, спортивного, культурно-пізнавального, ділового, релігійного туризму;
- особливості секторів туристичної індустрії у різних регіонах світу;
- особливості національної та регіональної туристичної індустрії.

2.) вміє:

- використовувати методи географічних досліджень в туризмі;
- знаходити взаємозв'язки між рівнем економічного розвитку та рівнем розвитку туризму та туристичної індустрії країн світу;
- запропонувати маршрути спеціалізованих видів туризму Україною, Європою та світом;
- давати характеристику туристичних комплексів регіонів світу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Tourism Geography / S.Williams. – London-New-York: Routledge, 2003 – 225 p.
2. World Geography of Travel and Tourism: A Regional Approach/ Alan Lew, C. Michael Hall. - 2008 – 376 p.
3. Бабкин А.В. Специальные виды туризма [Текст]. / А.В.Бабкин. – Р.-н.-Д.: Феникс, 2008. – 252 с.
4. География туристско-рекреационных центров и дестинаций: учебное пособие/ А. Т. Калоева, И. Г. Лимонина, С. С. Сафина. – СПб. : Изд-во СПбГЭУ, 2015. – 91 с.
5. География туризма: учебник [Текст] / под. ред. А.Ю.Александровой. – М.: КНОРУС, 2016. – 592 с.
6. Дмитревский Ю. Д. Туристские районы мира: Учебное пособие. Смоленск: СГУ, 2000. - 224 с.
7. Переладова Л.В. Туристско-рекреационный потенциал регионов мира: учебное пособие. – Тюмень: ТГУ, 2011. – 208 с.
8. Поколодна М.М. Рекреаційна географія [Текст] / М.М.Поколодна. – Харків: ХНАМГ, 2012. – 275 с.
9. Поколодна М.М. Рекреаційні комплекси світу: конспект лекцій / М.М.Поколодна. – Харків: ХНАМГ, 2012. – 174 с.
10. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Вид.2, доп і перероб. / Н.О.Алешугіна, О.В.Барановська, М.О.Барановський, О.О.Зеленська, І.В.Смаль, І.М.Філоненко. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. – 492 с.
11. Самойленко А.А. География туризма: введение в дисциплину [Текст] / Самойленко А.А.. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2006. – 368 с.
12. Смаль І.В. Основи географії рекреації і туризму: Навчальний посібник. – Ніжин: Видавництво НДПУ імені Миколи Гоголя, 2004. – 264 с.
13. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу [Текст] / І.В.Смаль. – Ніжин: НДУ, 2010. – 336 с.

ДОДАТКОВА

1. Атлас чудес света: Выдающиеся архитектурные сооружения и памятники всех времён и народов[Текст]. – М., 2000.
2. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреології та рекреаційної географії [Текст] / О.О.Бейдик. – К.: Палітра, 1997. – 130с.
3. Блій Г. де, Мулер Пітер. Географія: світи, регіони, концепти [Текст] / Г. де Блій, Пітер Мулер. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
4. Весь мир: Энциклопедический справочник [Текст]. – Минск: Литература, 1996.
5. Александрова А.Ю. Международный туризм [Текст] / А.Ю.Александрова. – М.: Аспект-Пресс, 2002. – 470 с.
6. Економіка зарубіжних країн [Текст] / А.С.Філіпенко та ін. – К.: Либідь, 2012. – 416 с.
7. Квартальнов В.А. Туризм. [Текст] / В.А.Квартальнов. - М.: 2000.
8. Кусков А.С., Голубева В.А. Рекреационная география [Текст] / А.С.Кусков, В.А.Голубева. – М.: Флинта, 2005 – 494 с.
9. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.Т. Рекреационная география [Текст] / Н.С.Мироненко, И.Т.Твердохлебов. – М.: Изд-во МГУ, 1981. – 208с.
10. Преображенский В.С., Зорин И.В., Квартальнов В.А., Веденин Ю.А. и др. Теория рекреологии и рекреационной географии [Текст] / В.С.Преображенський, И.В.Зорин, В.А.Квартальнов, Ю.А.Веденин. - М.: 1992.

11. Социально-экономическая география зарубежного мира [Текст] / Под ред. В.В.Вольского. – М.: КРОН-Пресс, 2012. – 591 с.
12. Страны и народы: Энциклопедия [Текст]. – С.-Пб.: Дельта, 2013.
13. Страны мира: Справочник для эрудитов и путешественников [Текст]. – Харьков, 2006. – 384 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://archive.travel.ru/>
2. <http://countries.inapro.ru/countries.shtml>
3. <http://country.turmir.com/>
4. <http://stolicy.clow.ru/>
5. <http://svit.ukrinform.ua/>
6. <http://www.algol.com.ua/>
7. <http://www.alltravels.com.ua/>
8. <http://www.evropa.org.ua/>
9. <http://www.intergid.ru/country/>
10. http://www.krugosvet.ru/enc/Earth_sciences/geografiya/
11. <http://www.stranymira.com/strany.html>
12. <http://www.tourua.com/ru/resort/>

